

STRANA 2

Co s kapslemi?

i kávovary produkují odpad

Obyvatelé Stromovky

savci i opeřenci

STRANA 3, 4

Květnové zastavení

rozhovor s Jaroslavem Čvančarou

Festival ve fotografii

výstava k jubilejnímu Pražskému jaru

STRANA 5, 6

Kam do divadla

divadelní nabídka v květnu

Čapek jako fotograf

jiná podoba jeho tvorby

STRANA 7, 8

Do „lázní“ ve Mšeně

skvost meziválečné architektury

Kaplický ve Veletržáku

Národní galerie vystavuje kresby

QUADRIO
obchodní centrum

OTEVÍRÁME JIŽ
V 8:00 HODIN

Národní
třída

www.quadrio.cz

Velká Morava – velké objevování

Výstava s názvem Velká Morava – počátky křesťanství, která se po své premiéře v Brně představuje i v Praze na Hradě, připomíná nejstarší západoslovanský státní útvar a jeho téměř stoletou historii (833–906/7). Velká Morava zasahovala i na část území dnešních českých zemí, většinu Moravy i dnešního Slovenska. Formování, vrchol a pád Velkomoravské říše jsou na této výstavě dokládány nejen velkým množstvím unikátních nálezů, v naprosté většině originálů. Po padesáti letech od velké putovní výstavy na stejné téma se může veřejnost seznámit s novými poznatky.

Do časů knížat Mojmíra a Pribiny nás přenesou i jedinečné modely staveb kostelů z Uherského Hradiště, Břeclavi či Mikulčic, zhotovené unikátní technologií, ale i působivé 3D vizualizace vzácných předmětů. Součástí expozice je také velkoformátová projekce idealizovaných rekonstrukcí sakrálních staveb, které si můžeme prohlédnout i s pomocí záběrů z letecké perspektivy.

Velkomoravská říše – pravděpodobně vůbec první slovanský státní útvar, byla pevnou součástí rané středověké Evropy, jejíž uspořádání se v období přelomu 8. a 9. století těžce rodilo. Název říše pochází až z pozdějšího období, byl poprvé zmíněn až císařem Konstantinem III. v roce 950 v jeho díle De administrando imperio (O spravování říše). Původně byl celek označován jednoduše jako Marava, Murava, Marava a dalšími podobami dnešního názvu Morava, jejím centrem byl dávný „Veligrad“, nacházející se v rozsáhlé osídlené aglomeraci Staré Město – Uherské Hradiště. Území tohoto státního celku bylo nejsevernější výspou, kam pronikaly antické tradice, ale rychle vstřebávalo i všechny vlivy a podněty z dalších nejvýznamnějších civilizačních okruhů své doby – z Franské říše, z Byzance, z Itálie. Přetavila je do své vlastní origi-

nální kultury, kterou je velké dobrodružství objevovat. Jak pro odborníky, archeology a historiky, tak i pro laiky, návštěvníky výstavy. Zejména, je-li její koncepce a instalace na takové úrovni, jakou je možné v Císařské konírně Pražského hradu vidět.

UNIKÁTNÍ ORIGINÁLY

Jednoduché výstavní prvky dávají plně vyniknout vystavovaným předmětům, v naprosté většině originálům, které jsou i originálně aranžovány. Se zatajeným dechem vkročí návštěvník do „velkomoravského časoprostoru“, v němž je představen šperk a jeho užití. Položí si otázku, kdo byla a jak asi vypadala ona „sadská princezna“, kterou její klenoty zde vystavené, doprovázely na posmrtnou cestu. Nahlédne i do dílny zlatotepce a dozví se, jakou technologií a s jakými nástroji tuto nádhernu dokázal vytvořit. Více než 1 300 let staré náušnice či náhrdelníky byly a jsou inspirací šperkařů současnosti či minulého století.

Unikátní jsou i soubory zbraní a další vojenské výstroje (ostruhy, sekery), dokazující výsplost velkomoravských řemeslníků, ale také četné kontakty s Byzancí a dalšími kulturami. Vystavena je také kolekce z kolínského knížecího hrobu, unikátní „poklad byzantského kupce“ ze Zemianskeho Vrbovku, bohaté nálezy z hrobu kněžny ze Želénky či Staré Kourimi. Kromě předmětů denní potřeby, šperků či zbraní tu ale najde-

me i důkazy temnější stránky Velkomoravské říše – a to důkazy o využívání otroků. Těžké kovové „obojky“ na krk s řetězy a jiná pouta. Celkově se na výstavě prezentuje kolem 1 400 předmětů zapůjčených ze třiceti domácích i zahraničních muzeí a dalších institucí u nás, na Slovensku, v Polsku a Rakousku.

CYRILLO-METODĚJSKÁ MISE

Součástí výstavy jsou i doklady o počátcích křesťanství na území Velké Moravy. Nová víra sem začala pronikat již na přelomu 8. a 9. století, především z Franské říše prostřednictvím bavorské mise z Pasovy. Stávala se postupně i součástí životního stylu po vzoru frankých velmožů, který napodobovala jako určitý standard a především jako model vykonávání a organizace moci. Proto i kníže Mojmír, pozdější sjednotitel Velké Moravy, se skupinou svých věrných přijal pravděpodobně roku 831 křesťanství z rukou pasovského biskupa Reginhara. Většina obyvatel země však stále zůstávala pohany a vedle prvních křesťanských kostelů spoluexistovaly pohanské svatyně. Nástupce Mojmíra, kníže Rostislav, dosáhl mocenskými prostředky nezávislosti na východofranské říši. Pro dosažení nezávislosti i v církevně-politické oblasti požádal o vyslání biskupa a učitele do Konstantinopole k císaři Michaelu III., který vedením morav-

ské mise pověřil v té době jednoho z nejvýznamnějších byzantských učenců Konstantina a jeho bratra Metoděje. Jímí byly zavedené bohoslužby v domácím, slovanském jazyce a do něj přeloženo Písmo svaté, což byl v evropském kontextu převratný počín. Na výstavě jsou nejen modely prvních křesťanských kostelů na našem území, ale i zcela hmatatelný důkaz – symbol křesťanské víry, prastarý kostelní zvon, či originál křesťanského křížku z Mikulčic, který se stal jakýmsi symbolem Velké Moravy.

Výstava nezapomíná ani na dětské návštěvníky, kteří si mohou v suterénu prohlédnout velkoformátový komiks, přibližující archeologické výzkumy i život obyvatel Velkomoravské říše. Dostanou zde také badatelský list s názvem „Můj deník z cesty po Velké Moravě“, který mohou vyplnit i s pomocí dotykové obrazovky s tematickým programem a na památku si mohou vlastnoručně vyrazit i velkomoravskou minci.

Velká Morava a počátky křesťanství – v Císařské konírně Pražského hradu do 28. června 2015, otevřeno denně od 10.00 do 18.00

Výstavu pořádá Archeologický ústav AV ČR, Brno, v v. i. a Moravské zemské muzeum ve spolupráci se Správou Pražského hradu.

Martina Fialková

Dny architektury pro každého

V Praze poprvé proběhne festival architektury Open House. Je to další z akcí, které nejširší veřejnosti nabízejí kulturní zážitky bez vstupného. Stane se tak o víkend 16. a 17. května.

Tak jako se v kulturní nabídce již trvale usadila oblíbená Muzejní noc, či její mladší

Budova Artgen v Holešovicích

sestry Noc kostelů a Divadelní noc, bude se o to nově snažit i festival architektury nazvaný Open House. Dosud probíhal již ve 32 městech Evropy, Ameriky a Austrálie a letos poprvé přichází i do České republiky. Každý si asi někdy pomyslel: jaká je vyhlídka z této terasy nebo z oken domu, kam smí jen povolani? Vypadá tato stavba uvnitř stejně zajímavě jako zvenku? Co skrývá a jak vypadá zázemí budov, kterými procházíme, ale našim očím zůstává skryté? Cílem a smyslem festivalu Open House je zpřístupnit zdarma na jeden víkend všem zájemcům návštěvu architektonicky významných budov, jinak veřejnosti nepřístupných. Budov si zde moci prohlédnout zevnitř stavby, kolem nichž denně chodí po ulici, které tvoří tvář města, ale nejsou běžně otevřené všem. V Praze jich bude možné zdarma navštívit více než tři desítky. Záštitu nad Open House Praha převzala architektka Eva Jiřičná, která stála u počátků londýnského festivalu v roce 1992 a byla jeho součástí více než 20 let. Z Londýna do Prahy přijde také zakladatelka festivalu Victoria Thornton.

Kam mohou zvědaví návštěvníci letos poprvé zamířit? Otevřeny mají být budovy

Jidelna v Kramářově vile

s historickou a architektonickou hodnotou. Do festivalu se zapojují například Kramářova vila a Invalidovna, palác Langhans, elektrárna Štvanice, ale také plynojem v Praze 8 nebo laboratoře vysokých napětí na Elektrotechnické fakultě ČVUT. Z moderních objektů například palác Metro, Nová scéna ND, z těch postavených v posledních letech například Main Point v Karlíně, budova Artgen, ale i známý Tančící dům. V nabídce najdeme naopak i historické budovy – např. klášter sv. Aněžky nebo palác Kinských.

Jak se na prohlídky připravit? Budou umožněny od 10 do 18 hod. oba víkendové

dny. V tištěném katalogu i v jeho webové podobě na www.openhousepraha.cz se dozvíte, kde je vstup zcela volný, kde budou návštěvy probíhat v organizovaných skupinách a kam je kvůli omezené kapacitě nutné se předem zaregistrovat. Infocentrum k akci pak najdete v hotelu Fusion v Jindřišské ulici, kde můžete rovnou učinit první prohlídku některých jeho designově různorodých pokojů. Na několika místech bude probíhat i další doprovodný program, výstavy či koncerty.

Mař

PŘIPOMEŇME SI V KVĚTNU

- 1. 5. 1875 v Praze začala působit Městská spořitelna – 140 let
- 2. 5. 1890 Federální shromáždění ČSR zrušilo trest smrti – 25 let
- 3. 5. 1875 v Praze se začala stavět trať koňské tramvajové dráhy – 140 let
- 5. 5. 1965 byla uvedena do provozu Ústřední čistírna odpadních vod v Troji – 50 let
- 12. 5. 1905 poslední jízda pražské koňky přes Karlův most – 110 let
- 13. 5. 1945 v Praze obnovilo svou činnost Židovské muzeum – 70 let
- 13. 5. 1945 Prodanou nevěstou zahájilo Národní divadlo v Praze svou poválečnou činnost – 70 let
- 15. 5. 1895 začala v Praze Národopisná výstava československá, která pozvedla zájem o historii, památky a národopis, navštívilo ji přes dva miliony lidí – 120 let

Prodejny La Formaggeria Gran Moravia Praha

Praha 1, Palác Fénix, Václavské náměstí 56

Praha 1, Spálená 23

Praha 1, Florentinum, Na Poříčí 1048/30

Praha 3, Vinohradská 1418/135

Praha 7, Milady Horákové 499/62

Praha 9, OC Letňany, Veselská 663

PLACENÁ INZERCE

La FORMAGGERIA

www.laformaggeria.com

Výběr z vlastivědných akcí PIS

Kam v květnu na procházku?

PIS-PCT, Arbesovo nám. 70/4, Praha 5,

tel.: 221 714 161, 221 714 714, vlastiveda@prague.eu, www.prazskevychazky.cz

Vycházky se konají s maximálním počtem 60 účastníků ve skupině, přednost mají účastníci se zakoupenou vstupenkou. VYCHÁZKY OZNAČENÉ HVĚZDÍČKOU MAJÍ OMEZENÝ POČET ÚČASTNÍKŮ, DOPORUČUJEME VYUŽÍT PŘEDPRODEJE v turistických informačních centrech PIS, v recepci Arbesovo nám. 4, pouze po-čt nebo on-line na <http://eshopprague.eu>. /Vstup na akce 100/70 Kč, není-li uvedeno jinak/*

■ **2. so Národní divadlo pro děti.*** Prohlídka divadla a vyprávění, jak bylo těžké divadlo vybudovat. Začátek v 10.00 ve vestibulu. /140/100 Kč/, (průvodce PIS-PCT)

■ **Národní divadlo.** (stejně i 9. 5.) Prohlídka divadla nás zavede k jeho základním kamenům, do hlediště i hlavního foyer. Začátky v 8.30, 9.00, 9.30, 10. a v 11.00 ve vestibulu historické budovy. /140/100 Kč/, (průvodci PIS-PCT)

■ **Hradčany známé i neznámé.** Projdeme se po dvou největších náměstích, povíme si o mnohých šlechtických palácích, které se zde nacházejí, o maloměstském rázu Nového světa a neopomene ani církevní stavby a řády. Začátek ve 14.00 u kandelábru na Hradčanském nám. (M. Smrčinová)

■ **3. ne Poutní místo Loreta.*** Prohlídka areálu. Začátek ve 14.00 před vchodem do objektu na Loretánském nám. /100/70 Kč + do Lorety 110 Kč/, (S. A. Marchal)

■ **Kostel sv. Petra na Poříčí a jeho okolí.** Návštěva původně farního kostela dnes již zaniklé osady Poříčí. Začátek ve 13.30 před vchodem v Petřské čtvrti. (A. Škrlandová)

■ **4. po Pozoruhodné interiéry pražských hotelů IV. – přednáška.*** Seznámíme se s prezentací hotelů využívajících k ubytování hostů prostory paláců, klášterů, středověkých domů i moderních budov. Pokračování cyklu z minulého roku. Začátek v 17.00 v sále PIS-PCT, Arbesovo nám. 4, P 5, v přízemí. (M. Racková)

■ **Pražské květnové povstání a bílá místa naší historie.** Povíme si o průběhu pražského povstání a připomeneme si důležité momenty tohoto historického milníku. Začátek v 15.00 v Bartolomějské ul. před č. 5. (L. Mandová)

■ **5. út Anglické zahradní město na hradčanských baštách.** Vedle Bílkovy vily v oblasti bývalých barokních bastionů byly před první světovou válkou postaveny i jiné pozoruhodné stavby. Zastavíme se u kubistické dvojvily podle projektu J. Gočára, domů podle návrhu J. Kotěry, E. Králíčka a dalších. A připomeneme si též pozůstatky barokních hradeb i už neexistující vojenský kostelík Panny Marie. Začátek v 16.30 u Bílkovy vily, Mickiewiczova ul. 1. (J. Škochová)

■ **6. st Svatojánské putování.** Do české krajiny patří plastiky sv. Jana Nepomuckého, jehož církevní svátek si připomínáme 16. 5. Vydejme se za jeho příběhem za tím skutečným – historickým. Za barokní legendou, za

jejím zpochybňováním i za vědeckým výzkumem. Začátek v 16.00 u Prašné brány. (M. Gausová Zörnerová)

■ **8. pá Staroměstská radnice a pražské povstání.*** V letošním roce uplyne 70 let od pražského povstání. Událost, která měla pro Staroměstskou radnici děsivé následky, připomene speciální prohlídková trasa. Prostednictvím historických fotografií zazpomináme na zničené severovýchodní křídlo radnice a jeho někdejší interiéry, prohlédneme si sály jižního křídla, které byly posledními válečnými boji zasaženy, a uvidíme i radniční kapli. Prohlídka bude zakončena vstupem do podzemí domů tzv. radničního bloku, odkud bylo pražské povstání částečně řízeno. Tento prostor bude veřejnosti otevřen poprvé v historii. Začátek v 10.00, 12.30, 14.00, 16.00 a 17.30 před věží, vstup vedle Staroměstského orloje. /160 Kč/, (průvodce PIS-PCT)

■ **9. so Národní divadlo.** (viz 2. 5.)

■ **Kostel sv. Jana Nepomuckého na Skalce.** Prohlídka církevní stavby od barokního umělce K. I. Dienzenhofera s rokokovým interiérem a dřevěným modelem bronzové sochy Jana Nepomuckého od J. Brokoffa na hlavním oltáři. Začátek v 10.00 před vchodem na rohu Karlova nám. a Vyšehradské ul. /100/70 Kč + na kostel 30 Kč/, (A. Škrlandová)

■ **Břevnovský klášter.*** Prohlídka klášterního areálu včetně barokní baziliky sv. Markéty, románské krypty a budovy prelatury. Začátek ve 12.00 před kostelem sv. Markéty, tram. č. 22 Břevnovský klášter. /100/70 Kč + do objektu 50 Kč/, (M. Vymazalová)

■ **Večerní prohlídka Staroměstské radnice.*** (stejně i 30. 5.) Začátek ve 20.00 před věží, vstup vedle Staroměstského orloje. /160 Kč/, (průvodce PIS-PCT)

■ **10. ne Od zlatého anděla ke třem divným mužům.*** S dětmi se vydáme poznávat znamení Starého Města pražského. Začátek ve 14.00 u Prašné brány. (průvodci PIS-PCT)

■ **Strážci Petřina nejen z kamene.** Seznámíme se s uměleckými díly a významnými osobnostmi, které střeží vrch Petřín. Během cesty z petřínského vrcholu se postupně zastavíme u nejznámějších soch a pomníků. Začátek v 10.00 u sochy M. R. Štefánika v blízkosti hvězdárny. (P. Bartásková)

■ **Palácové zahrady pod Pražským hradem.** Na vycházce projdeme zahradami paláců Ledeburského, Pálffyovského, Kolowratského a Fürstenberského. Začátek ve 14.00

před vstupem z Valdštejnské ul. č. 12-14, metro A Malostranská. /100/70 Kč + do zahrad 70/45 Kč/, (M. Koblihová)

■ **11. po Pražská německá literatura a Rainer Maria Rilke.** Přiblížíme si život, dílo a literární význam pražského rodáka R. M. Rilka, jenž svou prózou i básnickými sbírkami zahájil epochu precizní německé tvorby. Začátek v 15.00 před vchodem do kostela sv. Jindřicha a Kunhuty v Jindřišské ul. (L. Mandová)

■ **12. út Od realismu k expresi.*** Kurátorka NG nás provede ve Veletřním paláci expozicí českého umění 19. století. Začátek v 16.00 ve Veletřním paláci, zastávka tram. č. 12, 17, 24 Veletřní palác. /100/70 Kč + do NG 100 Kč/, (M. Sybolová)

■ **13. st Potrubní pošta.*** Tento technický unikát můžete zhlédnout na prohlídce v budově Hlavní pošty. Vstupenky pouze v předprodeji. Začátek v 16.30 u bočního vchodu v ul. Politických vězňů, P 1. /150 Kč/, (Z. Dražil)

■ **14. čt Praha v pohybu: Nordic walking – Park Parukářka a Židovské pece.*** Po instruktáži se průvodkyní, instruktorem a s holemi vydáme do dvou parků nedaleko centra Prahy. Začátek v 15.00 před hotelem Olšanka, zastávka tram. č. 5, 9, 26 Olšanské nám. (M. Hátleová)

■ **16. so Lapidárium Národního muzea.** Během vycházky se seznámíme s účelem budovy Lapidária a jeho sbírkami. Začátek ve 14.00 před vchodem na Výstaviště, zastávka tram. č. 12, 17, 24 Výstaviště. (R. Händl)

■ **Průhonický park.** Seznámíme se s historií rodu Sylva Tarouca i s nejzajímavějšími partiemi parku. Začátek ve 14.10 u hlavního vstupu do parku, zastávka aut. č. 363, 385 Průhonice. /100/70 Kč + parku 50/30 Kč/, (P. Lešovská)

■ **17. ne Z Hloubětína do Hrdlořez.** V Hloubětíně si připomeneme historii a památky, zastavíme se u bývalého Kejřova mlýna a podél Rokytky přes vinice dojdeme do Hrdlořez. Začátek v 10.00 na zastávce aut. č. 110, 186, 273 Hloubětín ve směru do centra. (B. Kocourek)

■ **Vila Lanna.*** Prohlídka novorenesanční budovy nás seznámí nejen se stavbou samotnou, ale také s rodinou podnikatele a sběratele umění Vojtěcha Lanny. Začátek ve 14.30 před vstupem V Sadech 1, P 6. /100/70 Kč + do vily 50 Kč/, (M. Racková)

■ **20. st Praha, Československo a svět v roce 1945 – přednáška.*** Na přednášce se vrátíme k nejzajímavějším momentům osudového roku, abychom si uvědomili, že téměř denně se dělo něco zásadního. Začátek v 17.00 v sále PIS-PCT, Arbesovo nám. 4, P 5, v přízemí. (J. Nováková)

■ **23. so Praha v pohybu: Za historií Hostivaře.** Pojdte s námi poznat tuto jihovýchodní část Prahy, která se nachází v blízkosti potoka Botiče a o její existenci nalezneme první zmínky již v Kosmově kronice. Ukážeme si nejvýznamnější památky této lokality: kostel Stětí sv. Jana Křtitele, hřbitov i Toulčův

Obyvatelé Královské obory

Přírodní památka Královská obora, známější spíše pod jménem Stromovka, je často vyhledávaným místem pro relaxaci. Denně je zde od rána rušno, což se odráží i na okolní přírodě. Kvůli velké návštěvnosti si řada živočichů na přítomnost lidí zvykla a dá se dostat do jejich bezprostřední blízkosti.

Ukázkovým příkladem jsou veverky obecné. Tito hlodavci by před vámi v lese hbitě vyšplhali na strom, pozorovali vás z bezpečné výšky a případně zmizeli v korunách okolních stromů. Veverky ve Stromovce však časem zjistily, že od lidí jim nebezpečí nehrozí a klidně se prohánějí mezi lavičkami jen několik kroků od kolemjdoucích. V některých parcích jsou dokonce veverky tak odvádné, že se dají na ofišky nalákat a nechají se krmit z ruky. Ve Stromovce můžete vidět veverky zravé i tmavé. Bylo zjištěno, že tmavé veverky se častěji vyskytují v jehlčinatých lesích vyšších poloh, zatímco rezavé spíše v listnatých, níže položených porostech. V jednom vrhu však mohou být různé barevné formy najednou, jedná se tedy stále o stejný druh. Veverky ale nejsou jedinými zvířecími obyvateli, které v parku můžeme pozorovat.

Královská obora je také útočištěm pro mnoho druhů ptactva. V jarních měsících jsou stromy obsazené řadou párů namolouvajících se holubů hřivnáčů, parkem poletují všudypřítomné sojky a straky. Také na vodních plochách najdeme řadu zajímavých druhů. Málokoho by však asi napadlo, že se v tak rušném místě může vyskytovat jeden z nej-

Kostel sv. Petra v Petřské čtvrti (vycházka 3. 5.)

dvůr, stojící v místech původní tvrze. Začátek ve 14.00 na zastávce aut. č. 177 Hostivařské nám., ve směru na Opatov. (M. Hátleová)

■ **Na Staroměstskou radnici za Jiřím z Poděbrad.*** Staroměstská radnice byla svědkem mnohých událostí českých dějin, my se však zaměříme na dobu husitskou. Prohlédneme si exteriér i interiéry budovy i radniční věž. Začátek v 16.00 u vstupu vedle Staroměstského orloje. /160 Kč/, (průvodce PIS-PCT)

■ **24. ne Kterak Šemík Horymíra zachránil.*** Povídání o přemyslovských pověstech, románských stavbách i historii Vyšehradu. Vhodné pro děti od šesti let v doprovodu dospělé osoby. Začátek ve 14.00 před Tábořskou bránou, první směrem od stanice metra C Vyšehrad. (průvodci PIS-PCT)

■ **Osada na Babě 1932 – 36.** V r. 1932 byla zahájena pod vedením arch. P. Janáka stavba funkcionalistické vilové osady na Babě, která je dodnes svoji unikátní urbanistickou a architektonickou celistvostí nejzachovalejším souborem tohoto typu v Evropě. Začátek ve 14.00 na zastávce aut. č. 131 U Matěje, jede od metra A Hradčanská. (P. Lešovská)

■ **26. út Pražské průchody a pasáže IV.*** Žuřivý reportér E. E. Kisch hledal a nachezel za svého života kouzlo dvorků a průchodů Starého Města. I my se ponoříme do staroměstských průchodů. Začátek v 16.30 na Malém nám. před domem č. 11. (P. Lešovská)

■ **27. st Bílkova vila.** Prohlídka stavby s unikátní symbolistickou koncepcí v kontextu vilové zástavby hradčanských bašt. Začátek v 16.30 před vilou ul. Mickiewiczova 1, P 6. /100/70 Kč + na do vily 40 Kč/, (J. Škochová)

■ **28. čt Staroměstský orloj není jen loutkové představení – přednáška.*** Přijďte se naučit číst údaje z orloje, který je chloubou Prahy. Zjistíte, že to není jen turistická atrak-

ce, ale funkční model vesmíru s velmi přesným chodem. Začátek v 17.00 v sále PIS-PCT, Arbesovo nám. 4, P 5, v přízemí. (D. Kratochvílová)

■ **30. so Colloredo-Mansfeldský palác.*** Barokní objekt v blízkosti Karlova mostu je spojen nejen s řadou významných osobností, ale také se zajímavými událostmi českých dějin, o kterých si budeme vyprávět. Začátek ve 14.30 u vchodu, Karlova 189/2, P 1. /100/70 Kč + do paláce 40 Kč/. (M. Racková)

■ **Od Britské ambasády k Americké aneb podvečerní procházka Malou Stranou.** Cestou po Nových zámeckých schodech mineme zadní trakt Italského velvyslanectví, okolo Britského velvyslanectví projdeme na Valdštejnské náměstí a Tomášskou ulicí ke kostelu sv. Josefa. Dále se vydáme k Velkopřevorskému mlýnu a k budově velvyslanectví Francie (Buquoyův palác). Okolo kostela Panny Marie pod řetězem vystoupáme Vlašskou a ukážeme si sídla velvyslanectví Spojených států Amerických (Schönbornský palác) i Německa (Lobkovický palác). Začátek ve 14.00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském náměstí. (M. Smrčinová)

■ **Večerní prohlídka Staroměstské radnice.*** (viz 9. 5.)

■ **31. ne Praha v pohybu: Nordic walking – Kunratický les s gotickou zříceninou nového hrádku.*** Po instruktáži se s průvodkyní, instruktorem a s holemi vydáme do největší souvisle zalesněné plochy na území Prahy Kunratického lesa. Začátek v 10.00 na zastávce autobusu č. 135 Roztyly ve směru Chodov. (M. Hátleová)

■ **Vyšehrad a jeho legendy.** Prohlídka vyšehradského areálu a baziliky sv. Petra a Pavla. Začátek ve 14.00 před vchodem do kostela. /100/70 Kč + do baziliky 50/30 Kč/, (Z. Pavlovská)

Kávovary na kapsle jsou skvělé

Tedy až na ty hromady kapslí. Víím, vyzkoušel jsem si. Je to tak opojně pohodlné – do přístroje vhodíte kapsli, zmáčknete čudlík a za malou chvilku vás v nose pošimrá líbezná vůně lahodné kávy. Jdete si vychutnat zasloužené kafičko a cestou hodíte do koše použitou kapsli.

To je přesně ten moment, který mi na kapslových kávovarech vadí. Že se kvůli hrnku kávy smíříme s přístupem „použít a vyhodit“. I když to tak vůbec být nemusí.

Proč jsou vlastně kapsle jednorázové? Aby si spotřebitel mohl vychutnat jedinečný zážitek z chuti, byla mu zaručena kvalita, bezpečnost použití výrobku a standardní porce. Tak zni odpověď od společnosti Nestlé, která vlastní „kapslové“ značky Nespresso a Dolce Gusto. Já si však myslím, že daleko spíš jde o dobře vymyšlený obchodní model. Majitel cenově dostupného kapslového kávovaru si musí pro další jedinečný zážitek z kávy kupovat nové a nové kapsle, typicky od výrobce kávovaru. A s každou kávou vytvářet další a další odpad, který je obtížně recyklovatelný a nejčastěji u nás skončí v popelnici (a tedy na skládce či ve spalovně).

Na různých diskuzních fórech a na YouTube lze najít řadu návodů, jak znovu plnit použité kapsle. Tím se ale vytrácí jednodušeost přípravy kávy. Výroba takové samodomo plnitelné kapsle a následný úklid zabere šikovnému člověku minutu. Nehledě na reálné nebezpečí, že si méně šikovní lidé mohou úspěšně ublížit.

Elegantním řešením mohou být plastové či kovové kapsle, které lze plnit a používat opakovaně. Jejich výhodou je, že při jejich používání nevzniká zbytečný odpad a že si do kapsle můžete dát kávu podle

svého výběru. Plnitelných kapslí je k máni celá řada a podle mě jsou kvalitní opákané plnitelné kapsle důstojným řešením pro ty, kteří už kapslový kávovar mají.

Před nákupem plnitelné kapsle je potřeba si ověřit, zda váš kapslový kávovar alternativu „zkousne“. Některé kávovary totiž dělají to, že použitou kapsli zdeformují, což u jednorázové náplně nevadí, u opakovaně použitelné náplně je to problém.

Kdo nemá kávovar na kapsle, může se vydat jinými cestami přípravy kávy. Pákové kávovary jsou zpravidla dražší stroje než kapslové, ale pokud si potrpíte na dobrou kávu, pak je to dobrá volba. Snadno a rychle lze dobrou kávu připravit i ve frenchpressu či aeropressu nebo použít jiné moka kávovary. Osobně nemám dobrou zkušenost jen s používáním džezvy, protože mi pravidelně káva vzkypěla tak, že zadělala celý sporák a úklid kuchyně trval déle než zážitek z dobré kávy. A otevřeně se přiznávám k tomu, že nejraději mám starého dobrého turka (z hrnku).

Kávová sedlina ze všech v předchozím odstavci uvedených možností nepatří do koše nebo do výlevky. Patří do bioodpadu, ideálně na kompost. Pak to vlastně není ani odpad, ale potrava pro žížaly. Nemáte-li kompost, zeptejte se na svém obecním úřadě, kam můžete dávat bioodpad.

Martin Mach Ondřej / Ekolist.cz

EKORUBRIKA

PŘÍRODA

traktivnějších ptáků naší přírody, ledňáček říční. Když budete mít štěstí, můžete v okolí nádrží a potůčků zahlédnout, jak tento azurový klenot sedí na větví a ostražitě pozoruje hladinu. Vyhlíží si svoji budoucí kořist, kterou tvoří zejména drobné ryby. Jakmile ji spatří, vrhne se střemhlav pod hladinu a během zlomku sekundy sedí opět na větvičce s úlovkem. Ledňáček si na jaře kutají nory v březích, do kterých pak nakladou 5–7 vajec. Na hloubení nory se podílí samec i samice, která se od samečka liší červeným kořenem spodní části zobáku. Sameček je má celý černý. Pozorovat namolování těchto říčních drahokamů, samečkovu uplácení samičky ulovenými rybami a spolupráci na stavbě nory, je úžasný zážitek.

Marek Mejstřík (text a foto)

Právní poradna spotřebitelského časopisu dTest

DOTAZ: Přilíši se nevěnuji prohlížení bankovek při placení a vrácení a snad proto se mi nedávno dostala z oběhu do rukou natržená tisícikoruna. Nevšimla bych si toho, když by mi ji pokladní při placení nevrátila s tím, že takto poškozenou bankovku podle pravidel jejich obchodního řetězce přijímat nemusí. Jednalo se jen o mírné natržení, což se asi může běžně stát, ale pokladní na to neslyšela a nakonec jsem musela nákup zaplatit kartou. Měla pokladní pravdu? **ODPOVĚD:** Neměla. Sice v případě natržení nejde o bankovku opotřebovanou oběhem (odřená, pomačkaná), ale prodejce ji nesmí odmítnout, neboť se jedná o běžné poškození. Zákon rozlišuje práve mezi standardním poškozením bankovky (např. natržená, roztržená na dvě části, vypraná), které musí

obchodníci akceptovat, a nestandardním poškozením (např. ohořelá, popsaná z obou stran), které jim dovoluje tyto bankovky odmítnout. Pokud je prodejcem někdo jiný než právnická osoba, může stejně jako každý člověk odmítnout i běžné poškozené bankovky. Ve vašem případě však jde o obchodní řetězec, který je nepochybně právnickou osobou. Je-li tedy bankovka celá (žádný kousek nechybí nebo chybí jen nepatrný rúžek či část okraje) a jen natržená bez ohledu na délku nebo počet natržení, má prodejce (právnická osoba) povinnost takovou bankovku přijmout a nevracet ji zpět do oběhu. To platí, i když je natržení slepeno. **Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009**

květen

POŘADY PRO SENIORY

Koncert pro seniory se koná ve **středu 6. května od 14.30** v Malostranské besedě, Malostranské náměstí 21, Praha 1.

Ztajená historie Prahy – vycházky Vlastivědného kroužku, sraz vždy ve 13.45.

9. 5. Zvláštní děje u karmelitánů Na Písku a vůkol – na Jungmannově náměstí za pomníkem

30. 5. Personalita z paláce čp. 719 v Pasiřské ulici – sraz před Vyšší divčí školou ve Vodičkově ulici

Jaroslav Čvančara – květnové zastavení s hrdiny i nehrdiny

Spisovatel, historik a také hudebník country kapely TAXMENI Jaroslav Čvančara je nejmladší syn známé rodiny Čvančarů, která stála u začátku české kinematografie. V rodině se ctily masarykovské ideály. Malý Jaroslav, v tomto duchu odchovaný stejně jako jeho tři starší sourozenci, byl také skautem – přímo ve Foglarově oddílu. A díky filmovým, ale i těm skutečným hrdinům, kterým od dětství mohl být blízko, zasvětil tématu statečnosti, hrdinství a dobrodružství i celou svoji práci. Stejně hodnoty oslavuje i ve svých textech se skupinou TAXMENI.

Začneme ale u filmu, s kterým je spojená rodinná historie Čvančarů. Váš otec a strýc vlastnili před válkou několik biografiů a rozsáhlý filmový archiv. Kde vlastně skončily všechny ty filmy?

Hlavní sbírku sebrali Němci hned koncem března 1939. Za doprovodu Gestapa si pro ně přišli úředníci z nějakého německého archivu. Po válce otec se strýcem samozřejmě věřili, že se živnost znovu rozběhne, ale znárodnění československého filmu hned v roce 1945 je poněkud zchladilo. Sice ještě pořád doufali, že v malém to třeba půjde, ale den po 25. únoru 1948 byli oba vyhozeni z filmového zaměstnání a poslání jako pomocní dělníci do výroby. Další filmy nám byly zabaveny v devětačtyřicátém za asistence Sboru národní bezpečnosti a od té doby byl v naší rodině film vlastně skoro ilegální, schovávali jsme jen nejlepší kousky. Po zatčení mého bratra v roce 1958 u nás byla ještě vojenská kontrarozvědka – a tu také moc zajímaly filmy.

Co z archivu podniku Čvančarových vydalo Němcům?

Záminkou byly filmy, kde hráli židovští herci nebo které mohly vyznívat proti Říši. Ale ve skutečnosti je zajímaly historické unikáty, nejstarší dokumenty, které otec se strýcem shromáždili jako velcí fandové kinematografie. Oni totiž už jako mladíci před válkou skupovali na poutích staré filmy od venkovských kočovných společností. Ty se jinak běžně po vícenásobném použití jako opotřebované vyhazovaly. Jenže mezi nimi byly třeba i ručně kolorované francouzské filmy z úplných počátků kinematografie. Náš archiv fungoval i jako půjčovna, filmy jsme posílali do biografů, třeba až na Podkarpatskou Rus. Už tehdy měly velkou hodnotu a Němci na naši sbírku měli zřejmě tip, podobně jako jinde na jiné cenné sbírky. Zachránily se tehdy jen ty právě rozpuštěné filmy, protože se v důsledku událostí vrace-

ly zpátky se značným zpožděním a už nám zůstaly.

Ale ještě něco vaše rodina zachránila. Němci sem po tři dny přijížděli, prohlíželi a zabavovali. Pak sklad vždy na noc zapečetili a odešli. Otec s maminkou možná Němce trochu podcenili a učinili risk, který mohl mít nedozírné následky. Jednu noc totiž odlepili pečeteř a tajně vytáhli ze skladu asi 50 filmových krabic, těch historicky nejceněnějších – záběry legionářů, filmy s T. G. Masarykem, s Benešem. Filmový poklad se jim podařilo celou válku – někdy i za dost dramatických okolností – schovávat. Němci porušení pečeti kupodivu nezjistili. Po válce naši tyto filmy odevzdali prezidentu Benešovi a do různých státních archivů. Moc si tím ovšem nepomohli.

Vy sám jste narozený až po válce, ale vaši starší sourozenci ji zažili. Jak se ve vašem dětství válka promítala?

Docela dost. Naše celá rodina, všichni jsme byli vlastně takoví spiklenci. Jak za války, tak později. Nacistickou, a po roce 1948 komunistickou ideologii moji rodiče i starší sourozenci chápali jako nepřátelské, ale naši zároveň měli i jakýsi zvláštní druh humoru. Byli schopni brát ty okolnosti s nadsázkou. Ale někdy to moc k smíchu nebylo.

Jako byste všichni měli nějaké geny, které vám umožnily vnímat i různé kritické situace jako dobrodružství. Přenesly se ty dobrodružné geny i na vás?

Já nevím, asi ano. Zatímco jiní procházeli v dětství pohádkami, já jsem měl rád filmové kovbojky, a hned, jak jsem se naučil číst, četl jsem dobrodružné knížky. Dobrodružství bylo i běhat po žižkovských dvorcích, kde se ještě koncem padesátých let tu a tam válely německé přilby, pouzdra od plynových masek a další pozůstatky z války.

S tím jsme si jako kluci hráli. Taký jsem jednou ve zdejší sběrně, bylo mi asi šest, našel v hromadě šrotu německý samopal MP 40 – Schmeisser. Vzal jsem si ho a šel s ním hrdě po ulici. Když se mne lidi ptali, co to máš, chlapečku, tak jsem řekl: „To je tatínka!“. Dovedete si to představit – padesátá léta. Starší bratr pak samopal k mé lítosti v noci rozřezal na kousky a šel hodit do Olšanského rybníka.

A s tímhle bratrem Miroslavem jste nedávno vydal knihu Zaniklý svět stříbrných plátén, která mapuje historii pražských biografů?

Ano, ale podobně jako ta další, kterou připravujeme, je to hlavně jeho mnohaletá práce. Jeli jsme kvůli tomu, ačkoli je mu už přes 80 let, i do Ameriky, kde jsme absolvovali náročnou cestu po stopách Buffala Billa. Právě na toto téma dokončujeme faktografickou studii s názvem Když u nás byl Buffalo Bill.

Název zní trochu senzačně a trochu pohádkové, o čem to vlastně bude?

Přiblíží jinou tvář slavné legendy Divokého Západu, plk. W. F. Codyho, zvaného „Buffalo Bill“, kterému tolik uškodila braková literatura. Buffalo Bill – tehdejší vyslanec americké, národopisné kultury zanechal nesmazatelnou stopu, která oslovila několik dalších generací Čechů, Moravanů a Slez-

nů. Jeho jezdecká revue Wild West Show, čítající stovky lidí a koní vystupovala totiž i v šesti městech na Moravě a ve Slezsku. Shromáždili jsme absolutně unikátní materiály: fotografie, pohlednice, dobové letáčky, programy, vstupenky, plakáty, úřední písemné smlouvy o pronájmu, novinové články, inzeráty atd. To vše v té knize bude.

Tématem, kterým se ve svých knihách ale nejvíce zabýváte, je doba II. světové války. (Ceněná trilogie Někomu život – někomu smrt, kniha Heydrich...) Proč vlastně? Má to také nějaké rodinné důvody?

Ano, naši příbuzní byli zastřeleni během heydrichiády a já jsem se začal zajímat, proč vlastně a jak to všechno bylo. V 80. letech minulého století jsem měl ještě možnost osobně mluvit se spoustou pamětníků, dávat dohromady souvislosti. Téma se stále rozšiřovalo, materiály narůstaly.

Setkal jste se i s takovými lidmi, jako byl třeba příslušník Hitlerova osobního Begleitkomanda nebo syn Reinharda Heydricha. Jak na vás tyto lidé působili? O čem jste se bavili?

Oba byli pro mne mimořádnými pamětníky – svědky klíčových událostí. Rochus Misch žil v bezprostřední Hitlerově blízkosti od roku 1939 až do konce jeho života v berlínském bunkru. Možná někdo bude nevěřičně kroutit hlavou, ale byl to velice sympatický člověk. Když se máte potkat s esesákem, trpíte předsudky. Byl jsem u něho několikrát, kolem devadesátky už neměl asi co tajit a ztratit, a tak byl, myslím, docela otevřený. Přilži toho prožil, mnohdy nevěděl, jestli bude za hodinu živ. Po válce ho zajali Rusové, věznili v Lubjance, ale přežil a vrátil se do Německa. Zajímalo mne nejvíce, jaký byl Hitler ve skutečnosti, v soukromí. Misch popisoval různé příhody, některé i veselé. Bylo to něco jiného, než všechna ta obvyklá klíšé, zafixovaná z médií a knih.

Zpracujete materiály z těchto setkání a vydáte je?

Nevím, asi ne, to nejsou věci, které by byly nějak zásadní. Ale osobně mne to obohatilo.

A syn Reinharda Heydricha? S tím jsem se setkal rovněž několikrát. I on na mě působí sympaticky. Zajímaly mne informace z doby, kterou si pamatoval, různé detaily. Na osobní otázky jsem se ale moc neptal – asi by si řekl, co od něj vlastně chci slyšet. Také jsem mu zařídil návštěvu v Panenských Břežanech, kde na zámku s rodiči za protektorátu bydlel. Vznikla z toho nakonec ale nepřijemná situace, protože se do médií dostaly nepravdivé informace místního starosty. Ten okamžitě pustil do tisku živé informace, např. že syn Heydricha hodlá zámek opravit. To bylo hodně pod pás. Naše kontakty pak ještě více ochladilo české vydání paměti jeho matky, Liny Heydrichové. K pamětem jsem napsal český doslov, což pro vydání takové knihy bylo nutné, protože obsahovala pasáže, pro českého čtenáře těžko přijatelné. Ten můj doslov se panu Heide- rovi Heydrichovi nelíbil.

Co byste na válečné téma ještě rád zpracoval?

S profesorem Milanem Haunerem mám čest spolupracovat na životopisu Adolfa Hitlera, jakýsi „den po dni“. Dále mám zpracovanou monografii o Pravomilu Raichlovi, což je pro mě obrovsky zajímavá postava skutečného hrdiny. Aktuální je knížka Voláme všechny Čechy, která vychází právě teď, k výročí Pražského povstání z května 1945. Mapuje souvislosti a poslední dny války u nás pomocí více jak 200 unikátních, většinou dosud neveřejněných fotografií. Brožuru vydala Asociace nositelů legionářských tradic. Zároveň s tím jsem spolupřipravil několik výstav, které budou k vidění po republice. Je historickou pravdou, že při osvobození Československa padlo na 144 000 sovětských vojáků, že ve středu 9. května vstoupila do Prahy Rudá armáda a v hlavním městě a okolí padlo na 500 ru-doarmejců. Ke škodě většiny obětí, díky zákulisním velmocenským machinacím, toto osvobození nakonec vyústilo v Pyrrhovo vítězství. Pojem „osvobození“ získal poněkud nahořklý význam. I když ti obyčejní ruští vojáci za to nemohli.

Martina Fialková

Příměstské tábory i letní pobyty v zahraničí lákají jazykem i dobrodružstvím

Letní dětské tábory jsou oblíbenou alternativou, jak své ratolesti přes léto zabavit a zároveň mít jistotu, že je o ně dobře postaráno. Přestože do léta je ještě daleko, předejděte zklamání a zajímejte se o možnosti již nyní.

Kromě pohádkových, sportovních, tanečních a skautských táborů můžete sáhnout třeba i po jazykových, které nenásilnou formou pomohou dítěti najít si cestu třeba k angličtině. Jazyková agentura Channel Crossings nabízí jak příměstské jazykové

tábory, tak letní jazykové pobyty v zahraničí.

„Naše jazykové tábory jsou v podstatě taková letní škola hrou,“ uvádí Vítězslav Bican, ředitel jazykové agentury Channel Crossings, která již tradičně přichází s letním programem v podobě příměstských a klasických zahraničních jazykových pobytů. Rodiče na příměstských táborech oceňují hlavně to, že mohou ráno dítě přivést, odpoledne vyzvednout, a že noc tráví doma v prostředí, které zná. Výuka vhodně doplňuje pestrý program plný her a výletů. Děti mluví anglicky naprosto přirozeně při cestě vlakem nebo třeba v zoo či u bazénu a získávají k jazyku úplně jiný vztah.

Další oblíbenou variantou jsou letní jazykové kurzy v zahraničí. Menší děti jezdí ve skupinách s český mluvícím delegátem, starší pak už samostatně. Vybrat si lze z destinací jako je Velká Británie, Irsko, Malta, USA, Kanada, Německo, Rakousko, Švýcarsko, Francie nebo Španělsko. Kromě výuky jazyka se mohou studenti těšit i na doprovodné aktivity, výlety a zajímavé exkurze do okolí. Podrobné informace naleznete na: www.chc.cz

Rosteme s knihou na veletrhu Svět knihy Praha 2015

ROSTEME S KNIHOU

teme s knihou a její partneři. Během celé-

ho roku jsou v rámci kampaně připraveny různé aktivity spojené s knížkami, čtením a soutěžením, do kterých se mohou zapojit děti samy za sebe i celé školní kolektivy či zájmové skupinky. Pro rodiče, učitele, knihovníky a všechny, kteří se zajímají o literaturu pro děti a mládež, provozuje kampaň webové stránky www.rostemesknihou.cz, kde lze najít spoustu zajímavých informací, článků, tipů na vhodné knížky a pozvánek na akce spojené se čtením.

Ve speciálním prostoru Klubu knižních šampionů si pak mohou všichni trochu odpočinout, prolistovat si oceněné knihy a začíst se, nebo doporučit ostatním své oblíbené knížky – „šampiony“ prostřednictvím kresby a obrázků.

Nemalý podíl na rozličnosti pořadů má také kampaň na podporu četby knih Ros-

PLACENÁ INZERCE

Dva přátelé jsou odkázáni sami na sebe, ale náhle stojí proti sobě. Proč se člověk tak snadno stává obětí zla, které je v něm stále přítomno a jen čeká na příležitost? Strhující psychologické drama je inspirováno autentickými lidskými charaktery. Dva záchranáři mají vytvořit bezpečné zázemí pro skupinu lidí, kteří pracují v neúprosných podmínkách drsného severu Kanady. Zdánlivě banální konflikt však zničí jejich přátelství a odstartuje řetězec tragických událostí. Autenticita prostředí je umocněna osobní zkušeností autora a rámcem fascinující, dokonalé, ale zároveň i kruté a k lidským osudům netečné přírody.

232 str., brož., 199 Kč

www.tridistri.cz

Výběr z programu Novoměstské radnice

15.–16. 5. Řemeslo na Novoměstské radnici (10.00–18.00) Během dvou dnů se návštěvníci seznámí s živými řemesly a jejich praktickým využitím v dnešní době. Také si budou moci přímo na místě některé činnosti vyzkoušet a zakoupit hotové výrobky od přítomných řemeslníků. Současná řemesla budou prezentovat střední školy i odborná učiliště, stejně tak jednotliví provozovatelé řemesel, kteří v daném oboru podnikají. Chybět nebude ani občerstvení po celý den. Vstup je pro návštěvníky zdarma.

Jarní cyklus koncertů **NÁDVOŘÍ ŽIVĚ** nabídne jazz, swing i rock pod širým nebem. **20. 5. Blue Effect (19.00)** Česká rocková kapela **26. 5. Sestry Havelkovy (19.30)** Pozvání do světa jazzové a taneční hudby 20., 30. a raných 40. let minulého století. **3. 6. Petra Ernyei Quartet (18.00)** Jazzové tóny v podání zpěvačky P. Ernyei, která vystoupí se svým akustickým kvartetem.

13. 6. Muzejní noc (19.00–01.00) Muzejní noc na Novoměstské radnici je součástí Festivalu muzejních nocí, který každoročně uzavírá Pražská muzejní noc. Účastníkům přináší možnost prozkoumat kulturní bohatství Prahy v ojedinělé atmosféře.

Novoměstská radnice, p.o.
Karlovo náměstí 1/23, Praha 2
222 948 229, www.nrp Praha.cz
www.facebook.com/NRPraha
Otevírací doba věže je úterý až neděle od 10 do 18 hodin.

PLACENÁ INZERCE

Pražské jaro uvádí

Orchestra dell' Accademia Nazionale di Santa Cecilia

SIR ANTONIO PAPPANO **JAN VOGLER**

Cena ECHO Klassik 2014

Čt 28/5 od 20.00, Obecní dům. Program: Verdi – Čajkovskij – Sibelius
Vstupenky on-line na www.festival.cz a v pokladně Pražského jara v Rudolfinu a v Obecním domě

Generální partner

Oficiální partner

Hlavní mediální partner

Ve spolupráci

Partner festivalu

Jubilejní Pražské jaro ve fotografii i jinak

Mezinárodní hudební festival Pražské jaro slaví v letošním roce jubilejní 70. ročník. K oslavám připravil fotografickou výstavu, která přináší na 70 historických snímků dnes již legendárních dirigentů, sólistů a pěvců, jímž uplynulá desetiletí aplaudovalo festivalové publikum.

Za sedm desetiletí bylo na Pražském jaro odehráno přes 3800 koncertů, počet vystupujících umělců by se bez nadsázky dal přirovnat ke středně velkému krajskému městu. Z takového množství museli autoři výstavy vybrat 70 fotografií – najdeme zde taková jména, jako Leonard Bernstein, Herbert von Karajan, Emil Gilels, Elisabeth Schwarzkopf či Martha Argerich. Fotografie pocházejí převážně z objektivů Jovana Dezorta a Zdeňka Chrapka, kteří rovněž svým způsobem patří k legendám festivalu – vždyť v jejich archivech najdeme na tisíce fotografií pořízených během festivalových koncertů. Výstavu mohou zhlédnout diváci od 13. května do 1. června v Rudolfinu.

Další zpestření je přichystáno pro návštěvníky koncertů v Obecním domě, neboť v prostorách šaten bude instalován interaktivní objekt studentů ČVUT. Autorka konceptu Anna Kutíková se inspirovala názvem festivalu a ročním obdobím, ve kterém je festival každoročně uváděn a vytvořila společně s Miroslavem Macíkem hravou florální instalaci. Zájemci, kteří se u objektu zastaví, zjistí, v jakou květinu je počítačový algoritmus nechá proměnit. Podobá květiny je ovlivněná věkem, pohlavím snímaného, stejně tak mimikou obliče-

je. Snad je i jistá symbolika ve skutečnosti, že optimisticky naladěné tváře má prý počítačový program tendenci vyhodnocovat jako mladší.

A do třetice, od 15. do 30. května bude na náměstí Republiky postaveno reprezentativní informační centrum Pražského jara, za jehož architektonickým návrhem stojí proslavené studio Orgo Chorchoj. Návštěvníci se dozvědí vše o programu jubilejního ročníku, na digitálních obrazovkách pak poběží fotografie z historie festivalu. Rovněž je připraven bohatý doprovodný program, jako například akce Běžíme na koncert ve spolupráci s Pražským mezinárodním maratonom, nebo Den s ČT art.

PT

Neúnavný režisér Ridley Scott

DVD

Vetřelec, *Blade Runner*, *Thelma a Luisa*, *Gladiátor* či *Prometheus* nejsou zdaleka všechny veleúspěšné velkofilmy hollywoodského režiséra Ridleyho Scotta, jehož 3D film *Exodus: Bohové a králové* měl nedávno premiéru.

Neuvěřitelnou pracovitostí se britský filmový režisér Ridley Scott (nar. 30. 11. 1937) vyznačoval již od počátku své profesionální kariéry. Tvůrce TV reklam, kterých natočil více než dva tisíce. Mimo jiné je i autorem proslulé reklamy 1984 na počítač Apple Macintosh. Filmovou kariéru zahájil v roce 1977 historickým filmem z období napoleonských válek *Soupeři* (The Duellists), který získal cenu za nejlepší film na MFF v Cannes. Jeho další film – sci-fi horor *Vetřelec* (Alien, 1979) přinesl Scottovi mezinárodní věhlas. I když jeho následující ci osobitá sci-fi *Blade Runner* (1982, podle povídky Philipa K. Dicka) nejprve komerčně propadla, je dnes právem považována za klasiku tohoto žánru.

Po několika více či méně průměrných filmech Scott natočil kritiky i publikem velmi ceněnou dámskou road-movie *Thelma a Luisa* (1991), která mu přinesla první nominaci na Oscara. Následovaly tři více méně průměrné filmy *1492: Dobytí ráje* (1992), *Bílá smrt* (1996) a *G. I. Jane* (1997). Po krátké přestávce pak Scott natočil pětí Oscary oceněný velkofilm *Gladiátor* (2000), který o rok později následoval neméně úspěšný válečný film *Černý jezdák sestřelen* (2001). Z následujících filmů zaujaly *Hanibal* (2001), slušně úspěšné

Království nebeské (2005) a především, na základě skutečných událostí založený film *Americký gangster* (2007), který sleduje vzestup a pád šéfa černošské drogové mafie Franka Lucase. Kritiky i diváky ceněný film se stal novodobou klasikou gangsterek. Následoval dramatický špiónážní thriller ze soudobého Jordánska *Labyrint lží* (2007) a kontroverzní „revizionistický“ podaně ztvárnění klasického anglického zbojnického mýtu s názvem *Robin Hood* (2010).

Ke sci-fi tématice se Scott vrátil filmem *Prométheus* (2012), který dějově předchází filmu *Vetřelec*. Zajímavým způsobem se v něm řeší otázka vzniku života, který byl na Zemi přinesen mnohem starší civilizací. Komerčně úspěšný, vizuálně ptažlivý, ale rozporuplný film nicméně nedosahuje kvality *Vetřelce*. Zatím posledním filmem Ridleyho Scotta je opět rozporuplné hodnocený film *Konzultant* (The Counselor, 2014), natočený podle původního scénáře spisovatele Cormaca McCarthyho. I tento film potvrzuje, že z hlediska úspěšnosti dochází u Ridleyho Scotta k zajímavému paradoxu – polovina jeho filmů je velice úspěšných, zatímco druhá půlka jsou v podstatě propadlé.

R. R.

Jak se Praha oblékala

Úsvit rodu – 750 let n. l.

S prvními Slovy vešli jsme do Čech legend, pohádek a národních pověstí uchovaných díky kronice letopisce Kosmy, s poutavými příběhy jak je známe z pera Aloise Jiráska. Velkolepý obraz počátku našich dějin dodnes okouzluj, i když je už dávno opraven odkrytou historií, pravdou nálezů o nic méně pou-
tatých než starobylé příběhy.

Víme, že Čechové přišli a usídlili se pod Řípem na protáhlem břidlicovém návrší nad Vltavou, kde jednou bude stát moderní sídlo země. Řeka a půda daly dobré podmínky pro vznik dalších hradišť v blízkosti. Dokladů o tom přibývá s nekončícími výzkumy archeologů a historiků, stále se těšíš z nových objevů. Jinak je tomu s nálezy o tom, jak staří Čechové vy-
padali, jaký byl jejich oděv. Temnem věku se jen občas kmitne sporý paprsek světla. Nepatrný nález otisku hrubé osnovy, kousek plstě, hedvábný útržek na bronzové jehlici. Ještě že výrobky z kovu, spinadla, přezky a spony dosvědčují, že oděv byl jimi sepnut, přepásán, svázán. A snad vryp ornamentů na keramických střepích staly se příštími vzory pro výšivky okrajových lemů rouch. Uplynulo mnoho let, kdy iluminace vzácných rukopisů přinesly první idealizovanou představu šatu vyšší společnosti duchovní i světské, která záhy zrcadila módu velkých říší evropského západu a východu. V Čechách panuje dosud umě-
lenost a střízlivost. Obledení je stejné mužům i ženám. Tvoří je dlouhá spodní košile „tunika“ s úzkými dlouhými rukávy. Vrchní tunika je řasnatá, kratší, s rukávy širokými, později zdobená bohatými lemy. Plátěné mužské nohavice šité z plátna jsou vysoko obtáčené „ovínky“, na nohy patří „trčevce“ nízké i nad kotníky z kůže. V rukopisech je skromně ilustrací ženského oděvu. V přede-
psané cudnosti halily se ženy do širo-

kých dlouhých plášťů, hlavy a hrdla ovíjely rouškami a rozměrnými šátky. Mladým ženám mohla se plachetka jen volně přehodit přidržována jednoduchou obroučkou. Dočasné radosti užívaly mladé dívky v panenském věku, mohly se těšit z květinových věnečků, dokud chodily prostovlasé. Ale záhy po vdavkách byla jejich krásy skryta. Jaký div, že ve svém soukromí se osvobozovaly, rozpuštěné kadeře zdobily stuhami, při domácí práci krašlily se malými rozkošnými čepečky. Ty přeneseny dlouhou tradicí do českého lidového prostředí, záhy přetrvaly věky oblíbené, děděné, neodlučitelně provázející venkovské ženy od mládí do hrobu. Dochované křehké čepečky jsou dodnes chloubou, drobnými vzácnými klenoty muzeí i soukromých sbírek.

Alena Hoblová (kresba autorky)

DIVADLO MĚSÍCE

Švandovo divadlo na Smíchově

Divadlo osobních výpovědí. Divadlo, které klade otázky. Divadlo, které vyzývá k diskuzi. Švandovo divadlo na Smíchově je svobodný kulturní prostor, který opírá svou existenci o téměř stotřicetiletou tradici.

Švandovo divadlo je moderním evropským kulturním centrem živých umění, jehož repertoár tvoří především inscenace stálého činoherního souboru, ale také hostujících souborů. Dále svým příznivcům nabízí možnost setkávat se s výjimečnými osobnostmi českého, evropského i světového umění v rámci cyklu **talk-show Scénické rozhovory** a při pravidelných produkcích **koncertů** nadžánrové, klasické hudby i world-music. Mezi významné aktivity divadla patří také **programy pro děti a mládež**, literární matiné a křty knížeček v rámci cyklu **Literární kavárna**. Ke vnímání Švandova divadla jako kulturního centra přispívá také to, že poskytuje prostor **alternativním skupinám** a **rozmanitým projektům**.

Švandovo divadlo je první pražské činoherní divadlo s **anglickými titulky**, které využívá na vybraná představení ve Velkém sále. Od ledna 2015 je také prvním divadlem v Praze s novou službou pro handicapované diváky – **speciálními titulky pro neslyšící**, které jsou na programu jedenkrát měsíčně.

Švandovo divadlo na Smíchově, scéna hl. města Prahy

www.svandovodivadlo.cz

GALERIE SCARABEUS

Praha 7 – Letná, Jana Zajíce 7
tel.: 233 383 745
scarabeus@galeriescarabeus.cz
www.galeriescarabeus.cz

Otevřeno denně 11–18 hod.
Součástí výstav je stálá expozice Muzea kávy Alchymista.

Výstava
KÁVA versus KÁVOVINY do 20. 6.

V historii, artefaktech i reklamě. Náhražky kávy – cikorka, žitná „obilka“, melta, ovocné a další bezkofeinové kávoviny. Kavárna jako kulturně-společenský fenomén.

Česko-slovenské dny Umělecké besedy na Vyšehradě

V celém areálu Vyšehradu se ve dnech 15. – 17. května veřejnosti představí Umělecká beseda. Uspokojí se zde výtvarné výstavy, koncerty, happeningy, přednášky, divadelní etudy, literární pořady a prohlídka Slavína. Bude sloužena zádušní mše za členy Umělecké besedy, pochované na vyšehradském hřbitově.

Smyslem kulturní události je připomenout více jak stopadesátiletou tradici české i slovenské Umělecké besedy, spolku, v nichž vzájemnost obou národů byla naplněna uměleckými skutky.

Info na: www.umeleckabeseda.cz

Mař

Městská knihovna v Praze

Městská knihovna Praha 1

Program v květnu:
pobočka Hradčany, Pohořelec 25/111
po–čt 12.00–17.00

5.–27. 5. **Výstava ilustrátora a spisovatele Jiřího Fixla**

13. 5. **Harla Jany Šouflové**
jarní koncert (17.17 hod.)

20. 5. **Virtuální procházka Vyšehradem**
přednáška E. Steinové, s projekcí (17.17 hod.)

Otevřeno v provozní době, vstup volný.

Mezinárodní český klub na veletrhu Svět knihy

V letošním roce jsou jedním z hlavních témat veletrhu Češi ve světě, MČK se na něm podílí několika programy:

Dokumenty z cyklu České kořeny:

15. 5. České kořeny ve Vídni 10.30
16. 5. České kořeny ve Švýcarsku 14.00
17. 5. České kořeny ve Švédsku 12.30

Český dialog 25 let spojuje nás doma s Čechy ve světě:

15. 5. Beseda E. Střížovské a M. Fialkové se čtenáři i autory ze zahraničí 14.00

Výstaviště Praha, Holešovice

KINO LUCERNA

Vodčická 36, 110 00 Praha 1, 736 431 503, 224 216 972-3, kino@lucerna.cz, www.lucerna.cz

1.-2. **Dívoké historky**, Argentina
1.-6. **Porádám to já** (Still Alice), USA
1.-6. **Holub sedí na větví a rozmyšlel o životě**, Švédsko
1.-12. **Fotograf**, ČR
1.-13., 19. **Je prostě báječná**, USA
1.-6. **S tváří anděla**, GB
1.-13. **Ex Machina**, GB
6. **1001 gramů**, Norsko
7.-10., 18.-27. **Rudá mašina**, USA/Rusko
7.-13., 20. **Pestrobarvec petrkřivový**, GB
7.-31. **Dejte mi pokoj!**, Francie
7.-11. **Klub rváčů** (Fight Club), USA
11.-13. **Jimmyho tančírna**, USA
14.-27. **Malý pán**, ČR
16.-17. **Asterix: Sidliště bohů 3D**, Francie český dabing
22.-31. **Život je život**, ČR
25. **Kingsman: Tajná služba**, GB
28.-31. **Malá z rybárny**, ČR
28.-31. **Dítě 44** (Child 44), USA
30.-31. **Zvonilka a tvor Netvor 3D**, USA český dabing
30.-31. **Zabijáci**, Dánsko
6. **Čínský filmový večer**
Slavnostní uvedení filmu Jen mi více kde s delegací.
10. **Berlínská filharmonie / živě/**
Květnový koncert zřejmě nejlepší současné filharmonie světa.
13.–17. **Crème de la crème**
Přehlídka francouzského filmu.
18. **Boľsoj balet – Labutí jezero**
Pro velký celosvětový úspěch přidáno představení nejoblíbenějšího baletního představení v podání nejlepšího baletního souboru světa.
19. **Ladies Movie Night**
Skvělá česká komedie Život je život v předpremiéře s dárky, hosty a bohatou tombolou.
26. **Billy Elliot The Musical**
Jedinečná příležitost vidět záznam slavného představení z Victoria Palace Theatre London.
PŘEDSTAVENÍ S MOŽNOSTÍ SLEVY PRO SENIORY:
4. Fotograf, ČR 13.00
6. 1001 gramů (1001 gram), Norsko/SRN / Senior Art/ 13.30
8. Dívoké historky (Relatos salvajes), Arg/Špa 13.30
11. Je prostě báječná (She's Funny That Way), USA 13.30
13. Jimmyho tančírna (Jimmy's Hall) GB/Irsko/ Francie /Senior Art/ 13.30
15. Crème de la crème: Renoir 13.30
18. Dejte mi pokoj! (Une heure de tranquillité), Francie 13.30
20. Pestrobarvec petrkřivový (The Duke of Burgundy), GB /Senior Art/ 13.30
22. Život je život, ČR 13.30
25. Život je život, ČR 13.30
27. Malý pán, ČR/SR /Senior Art/ 13.30
29. Malá z rybárny, ČR /Senior Art/ 13.30

Večery u kapucínů

v Praze na Hradčanech: Loretské nám. 6a
www.veceryukapucinu.cz
ve středu 6. května od 19.00
Májové hraní a zpívání

Evropská hudba 13. až 17. století v podání souboru staré hudby Alla breve.

Výtěžek benefice podpoří rekonstrukci a obživení historicky cenného objektu Milíčovy kaple v Malešicích, která bude sloužit k setkávání, pastorační a sociální práci a kulturním aktivitám.

SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY

Obecní dům, Nám. Republiky 5, Praha 1
po–pá 10–18, 222 002 336, pokladna@fok.cz, www.fok.cz

Pražská křižovatka, kostel sv. Anny

5., 6., 7. **KDOKOLI** 19.00
KOPRODUKČNÍ DÍVELNÍ PROJEKT SYMFONICKÉHO ORCHESTRU HL. M. PRAHY FOK A DIVADLA NA VINOHRADECH
HUGO VON HOFMANNSTHAL: Kdokoli (Jedermann, Everyman)
Věra Koubová | překlad
Marko Ivanović | dirigent
Jaroslava Šiktancová | režie
Ivan Řezáč | Kdokoli
Roman Janál | baryton
SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY FOK
BodyVoiceBand
FRANK MARTIN: Sechs Monologe aus Jedermann
JEAN SIBELIUS: Jokamies op. 83

JINDŘIŠSKÁ VĚŽ VÁS ZVE

Rezervace vstupenek 224 232 429
pokladna@jindriskavez.cz
www.jindriskavez.cz

Pořady
(Konají se v 10. patře, není-li uvedeno jinak)

6. **Znovuzrození Jindřišské věže** 17.00
Procházka historií JV s ing. Janem Stěničkou. (90 Kč)

15. **Autorské čtení** 19.00
Autorské čtení povídek nejen z kulturních magazínů Totem.cz, Pismak.cz, Litera.cz, Kulturnilisty.cz a dalších autorů v podkroví Jindřišské věže. Otevřeno čtení povídek z řad autorů veřejnosti! (rozsah 1-2 strany A4). Ve druhé půlce večera proběhne beseda o putování po Novém Zélandu s cestovatelem Přemyslem Malým! (50 Kč)

Divadlo
18. **Jedna a jedna jsou tři** 19.30
Hra V. Procházky nám přibližuje dvě osudové ženy Ant. Dvořáka, milující ženu Annu a milovanou tajemnou lásku Josefínu, které vedou imaginární dialog o svém osudu věků. Představení je rozděleno do klíčových epizod jejich pozoruhodného společného života od Dvořákových hudebních začátků a prvních úspěchů v Praze přes turné Evropskou až k slavné premiéře Novosvětské symfonie v New Yorku. www.divadlovavezei.cz (270/220 Kč)

Koncerty
19. **Něžné ke světlu – Vojtěch a Irena Havlovi** 20.00
Koncert akustické ambientní meditativní hudby. Havlovi zahrají své vlastní skladby pro violu da Gamba, violoncello, zpěv a tibetské misy. Koncert je inspirován unikátní prostorem Jindřišské věže. (150 Kč)

Výstavy
19. **GEOMETRIA RERUM ANIMA EST....** do 14. 5.
Magistr Štěpán Málek – akademický sochař a hudebník působící v kapelách N.V.U. a Butterfly Killers, je členem klubu konkrétností a jeho čestný předseda (www.kk3.eu).
MARKŮV SVĚT 18. – 28. 5.
výstava papírových modelů, www.markuvsvet.cz
MUZEUM PRAŽSKÝCH VĚŽÍ 4. p.
Stálá expozice projdíte se po mapě Prahy a zjistíte vše o nejznámějších 120 pražských věžích interaktivní výstava.
POCTA JINDŘIŠSKÉ VĚŽI 6. p.
Expozice s kompletním výkladem o Jindřišské věži o historii, přestavbě, kulturního dění interaktivní výstava.

Národní třída 28, Praha 1
221 105 225. Pokladna otevřená vždy 1 hodinu před začátkem prvního představení.
www.evald.cz

KOMORNÍ KINO Evald.

Kino Evald

1. BIO SENIOR Kobry a užovky	14.30
1. Kobry a užovky	17.00
1. Samba	19.00
1. Holub sedí na větví a rozmyšlel o životě	21.15
2., 3. Kobry a užovky	16.30
2., 3. Samba	18.30
2., 3. Divočina	21.00
4. BIO SENIOR Fotograf	14.30
4., 6. Je prostě báječná	17.00
4., 5., 6. S tváří anděla	19.00
4., 5., 6. 1001 gramů	21.00
5. BIO SENIOR Lovci a oběti	15.00
6. BIO SENIOR Druhý báječný hotel Marigold	14.30

Program 7. – 31. 5. na: www.evald.cz

Kino Atlas

www.kinoatlas.cz
Kino Atlas malý sál
Kino Atlas malý sál

1., 2., 3. S tváří anděla	18.00
1. Whiplash	20.30
2., 3. PRO DĚTI Konečně doma	15.30
2., 3. Birdman	20.30
4. MFOF Drama před kamerou – Filmový blok A	18.00
4. MFOF Drama před kamerou – Filmový blok B	20.30
5. BIO SENIOR Město 44	15.30
5., 6. Druhý báječný hotel Marigold	18.00
5., 6. Neutečeš	20.30
6. BIO SENIOR Samba	15.30

Kino Atlas velký sál

1., 2., 3. Je prostě báječná	17.30
1., 2., 3., 4., 5., 6. Ex Machina	20.00
2., 3. PRO DĚTI Ovečka Shaun ve filmu	15.00
4., 5., 6. Samba	17.30

Program 7. – 31. 5. na: www.kinoatlas.cz

Národní divadlo

NÁRODNÍ DIVADLO

1. Libuše	0
2. Dokonalé štěstí aneb 1789	17.00 Č
3. Čarodějův učeň	14.00, 19.00 B
4., 6. La traviata	0
5., 20. Sluha dvou pánů	Č
9. Strakonický dudák	15.00 Č
10. Opera nás baví – Charles Gounod	11.00 0
Ze života hmyzu	Č
11. Dokonalé štěstí aneb 1789	20.00 Č
13. Rusalka	0
14. Z MRTVÉHO DOMU 1. premiéra	0
15. Naši furianti	Č
16. Z MRTVÉHO DOMU 2. premiéra	0
17. Ze života hmyzu	15.00 Č
19. Dorian Gray Slovenské národní divadlo Bratislava	0
21. Jakobín	Č
22., 28. Z mrtvého domu	0
23. Filoktetés Národní divadlo moravskoslezské Ostrava	0
24., 31. Boris Godunov	0
27., 30. Strakonický dudák	Č
29. Carmen	0

STÁTNÍ OPERA

1., 13. Carmen	0
2., 30. Aida	0
3., 22. Tosca	0
5. La bohème (Bohéma)	0
6., 27. Otello	0
7. Madama Butterfly derniéra	0
8. Nabucco	0
9. Balletissimo	14.00, 19.00 B
10. Jeníček a Mařenka	14.00 0
12. Jeníček a Mařenka	11.00 0
14., 16. Labutí jezero	B
15., 28. La traviata	0
17., 23. Salome	20.00 0
20. Il trovatore (Trubadúr)	0
21. Rusalka	0
24. Turandot	14.00 0
25. Baletní škola Terpsichoré	B
26. Jeníček a Mařenka	0
29. Mefistofeles	0
31. Jeníček a Mařenka	11.00, 17.00 0

STAVOVSKÉ DIVADLO

2. Othello, benátský mouřenín	17.00 Č
3. Don Giovanni	0
4., 22. Audience u královny	Č
5. Čosí fan tutte	0
6. Zahradní slavnost	Č
7. Racek	Č
8. Valmont	B
9. Le nozze di Figaro (Figarova svatba)	14.00, 19.00 0
10. Petr Pan (Bohemia Ballet)	14.00, 18.00 B
12. Tartuffe Impromptu! derniéra	Č
13., 27. Jedenáct příkázání	Č
14. Les	Č
15. Die Zauberflöte (Kouzelná flétna)	20.00 0
16., 17. 1914	Č
19. Othello, benátský mouřenín	Č
20. Strýček Vaňa	Č
23. Don Giovanni	14.00, 19.00 0
24. Hradištan a Balet ND	B
25. Mikve	Č
26. Le nozze di Figaro (Figarova svatba)	0
28. KÁMEN 1. premiéra	Č
29. KÁMEN 2. premiéra	Č
30. Opera nás baví	17.00
31. Pán z Prasečkovy	14.00, 19.00 Č

NOVÁ SCÉNA

1. Legenda magické Prahy Lm	20.00
2. Legenda magické Prahy Lm	14.00, 20.00
3. Zlatá husa B/	17.00
3., 20. Z prachu hvězd	Č
4., 22. Zemětřesení v Londýně	Č
6. Ohlušující pach bílé	Č
7. RUDÁ MARIE premiéra	20.00 0
8., 9. Human Locomotion Lm	20.00
10. Vidím nevidím Lm	17.00
11. Vidím nevidím Lm	10.00
11., 19. Po sametu	Č

Karel Čapek – fotograf

Autor slova Robot a děl přeložených do mnoha jazyků, sedmkrát nominován na Nobelovu cenu za literaturu, autor děl aktuálních humanismem – Karel Čapek. Kromě Milana Kundery je nejznámějším českým spisovatelem, dramatikem, básníkem, překladatelem, kritikem, filozofem a estetikem ve světě. Současná výstava Čapka představuje jako fotografa.

Aktivně fotografoval pouze dva roky. Pro něj to byla jedna z mnohých aktivit, kterou chtěl poznat a popsat. Kultivované oko si však rychle osvojilo základy a tak sám dokázal nejen fotograficky vidět a vnímat, ale i tvůrčím způsobem s fotopřístrojem pracovat. Po prvních zkušenostech dokázal ve své fotoserii Člověk a kamera, publikované roku 1930, sám sebe jako laického fotografa také ironizovat. Vytvořil tematické celky: Portréty, T. G. M., Osobní, zátíši Zvířata, Květiny Zahrad, Slovensko, Cesty, Typy, Architektura, Krajiny. Nejznámějším fotodílem je Dášeňka čili Život štěněte, s nímž veřejnost seznámil na sklonku roku 1932: fotografií zde užil jako rovnocenné součásti k textu stejnojmenné knihy, na jejímž výtvarném vyznění měla velký vliv typografická úprava Karla Teigehe.

Za autorův nejzávažnější fotoodkaz jsou považovány portréty osobností, zejména prvního československého prezidenta, z nichž mnohé ilustrují Čapkovu knihu Hovo-

ry s TGM. Snímky zátíši a motivy z přírody nejsou největší emotivní náboj a nejvěrohodnější odrážejí umělcovu osobnost. Zrcadlí spisovatelovy další záliby. Záběry z cest do Holandska a Norska, ale zejména života na slovenské Oravě jsou důkazem výrazného talentu pro dokument a zaujmou svou nadčasovostí. Navíc velmi korespondují s kresbami, které tvořil na svých cestách. Pro autora je příznačný zájem o člověka za kamerou, v dalším plánu výsledná fotografie. S odstupem osmdesátí let se Čapkovy snímky staly uměleckými díly.

Na výstavě jsou k vidění také dva fotoaparáty, které Čapek používal, originální zvětšiny v původních rámech, vypůjčených z vily na pražských Vinohradech i předměty denní potřeby užívané jako objekty jeho fotografického zájmu. Dobové časopisy, v nichž vycházely jeho fotografie i s pojednáními o fotografování, fotografie T. G. Masaryka, kterou K. Čapek věnoval své ženě O. Scheinpflugové.

vé. Ve vitrínách je dvacet pět různých druhů vydání knížky o Dášeňce s originálními snímky, jež byly v knize použity. Vše doplňuje projekce dvou dokumentů o životě a díle umělce: Slovensko bratří Čapků, Život a doba spisovatele Karla Čapka. Doprovodné programy a soutěž pro děti „Jak se fotí štěně“ – na www.ntm.cz.

Výstava u příležitosti 125. výročí narození Karla Čapka je otevřena v Národním technickém muzeu do 26. července 2015. Olga Szymanská

OSOBNOSTI od A do Z

Johan Gregor Mendel

Johan Gregor Mendel – otec genetiky, který bývá označován jako druhý největší biolog 19. století hned po Darwinovi – se narodil 20. 8. 1822 do chudé německé rolnické rodiny ve slezských Hynčicích. Nedostatek jej provázel již od dob studií na opavském gymnáziu. Na olomoucký filozofický ústav mohl přejít jen díky příjmům z poskytování soukromé výuky. Po studiích roku 1843 se Mendel rozhodl vstoupit do řádu svatého Augustina a spojit tak výtoužené přírodní vědy s materiální jistotou. Vyměnil světské jméno Johann za řeholní Gregor.

Měl štěstí, když se jeho představeným stal opat brněnského augustiniánského kláštera Cyrill Franz Napp (1792–1867), který sám byl šlechtitelem a především podporovatelem věd. Nechal pro Mendela na jeho pokusy postavit v klášterní zahradě skleník. Podporoval jej a podněcoval ve studiu, aby dosáhl vědecké hodnosti. Zpočátku Mendel pracoval jako suplent na znojemském gymnáziu, pak s podporou svých nadřízených odešel studovat na vídeňskou univerzitu. Za nejasných okolností opakovaně nedokončil závěrečné zkoušky. Z Vídně se vrací zpět do kláštera v Brně. Veškerý volný čas věnuje vědě.

Mendel stejně jako Darwin nevěřil Lamarckově teorii, že druhy rostlin a živočichů se vyvíjejí jen v důsledku vnějších okolností. Jako zkušeného pěstitele a ovocnáře ho zaujaly změny, které se s organizmy dějí při jejich křížení. Po seznámení se s dílem Darwinova *O původu druhů* byl nadšen. Měl ale pocit, že Darwin neřekl vše, jeho pozorování nenabízela žádná vysvětlení, jak se vlastnosti jedinců přenášejí na potomstvo. A právě tento problém řeší Mendel. Jeho pokusy s hrachem dnes zná každý absol-

vent základní školy. Po urputné několikaleté práci přišlo poznání, že jednotlivé znaky se dědí navzájem nezávisle a v přesných matematických poměrech.

Mendel však má ještě další zásluhu. V jeho době nebyly přístroje, které by umožňovaly nahlédnout do nitra genetického aparátu buněk. On si ale poradil, k odhalení tajemství dědičnosti použil matematiku – a stal se tak zakladatelem statistické analýzy v biologii. Vyvrcholení jeho genetické práce představuje přednáška *Pokusy s rostlinnými hybridy* (Versuche über Pflanzenhybriden), kterou v roce 1865 přednesl pro brněnský přírodovědecký spolek. Ten ji rozeslal předním evropským vědeckým institucím. I dnes odborníci věří, že kdyby se Mendelova přednáška dostala do rukou Darwinovi, urychlila by vývoj biologie o řadu desetiletí. Mnozí přírodovědci Mendela zčásti nepochopili a zčásti ani pochopit nechtěli. Podobné pokusy jako Mendel provozoval mnichovský profesor Karl Wilhelm von Nägeli, ale s jeřábky. Doporučil Mendelovi, aby své pokusy ověřil na této rostlině. Nepovedlo se a zklamaný Mendel konstatoval, že výsledky jeho pokusů s hrachem

zřejmě nelze zobecnit. Až mnohem později botanici zjistili, že jeřábek se pro genetické studie nehodí, protože se rozmnožuje nepohlavně (klíčivá semena vytváří bez opylení). Nägeli se proslavil objevem buněčných struktur, které později dostaly označení chromozomy. Jelikož byl Mendel vyhlášený svou pečlivostí, byl stále více pověřován organizační prací jak v řádu, tak v různých spolcích. Stal se dokonce ředitelem hypoteční banky v Brně. Po smrti C. F. Nappa byl zvolen do funkce opata. Odpovědné postavení mu zabíralo téměř všechn čas. Přesto se snažil vědu nezanedbávat, věnoval se dokonce i meteorologii. Z tohoto oboru dokonce uveřejnil více prací, než z genetiky. Zemřel na selhání ledvin 6. ledna 1884.

Mendel již za svého života byl oceněn křížem Královského a císařského řádu Františka Josefa I. Koncem 19. století, kdy se začalo genetikou zabývat stále více přírodovědců, byly Mendelovy práce znovuobjeveny. Roku 1900 je přírodovědec William Bateson přeložil do angličtiny a krátce na to se stal brněnský mnich v Británii skoro stejně slavný jako Darwin. **VM**

Bylinky v Řeznické

Bylinkářství Romana Kindla v Řeznické 13 je obchod zaměřený na prodej sušených bylin, bylinných směsí a s nabídkou širokého spektra bylinných extraktů různých forem (především tinktury, elixiry, oleje, silice, kapsle).

Je veřejně známá a říká se: „Pokud sháníte nějakou bylinu, která není běžná, dostanete ji u Kindla.“ Bylinkářství kdysi založil Roman Kindl, tehdy ještě s několika společníky, ale po čase zůstal sám. Své bylinkářství rozšířil o další sortiment a tak přibýly různé bylinné masti, krémy, tinktury a později i bylinná kosmetika. Aby bylo možno prodávat i vybraná léčiva, majitel absolvoval výběr seminářů Postgraduálního vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví a následně se do prodejny dostaly vitaminy, minerály a další bylinné produkty i některé léčebné pomůcky.

Zákazníci jsou v bylinářství obsluhováni empatickým a věci znalým personálem. Skladem mají přes 200 druhů bylin a přes 100 univerzálních bylinných směsí. Další zboží pro zákazníky velmi ochotně objednájí a zajišťují. Vše i ve větších objemech a počtech. V krámku se dále nabízí oleje, masti, tinktury, potravinové doplňky, vitaminy a minerály, masážní přípravky, přírodní barvy na vlasy, léčebné a další ezoterické pomůcky, čaje, vybrané výrobky ajurvédské a čínské

i jihoamerické medicíny, další přírodní kosmetika. V širokém spektru zastupovaných značek s produkcí výrobků vysoké kvality dominují dodavatelé Valdemar Grešík – Natura; Cosmetics Atok International; Cannaderm; Dr. Popov; Naděje; Oro Verde; Pleva; Leros; Faon; Barekol; Cereus; Iswari superfood; Schindeleho minerály, Herbata a mnoho dalších. Kamenná prodejna v Řeznické ulici je spolu s e-shopem hlavním distribučním místem jedinečné a známé bylinné směsi „Kindlova bylinná čistící směs“ známá též jako „Harmony Tea“, a to pro maloobchodatele i velkoobchod.

www.bylinarstvikindl.cz

Bylinářství Kindl, Řeznická 13, Praha 1
otevřeno:
po, pá: 9:30–18:00
út, st, čt: 9:30–19:00

-PR-

VYŠEHRAD SPOL. S R.O.
NAKLADATELSTVÍ PUBLISHERS LTD.

VÍTA NEJEDLÉHO 15, 130 00 PRAHA 3
TEL./FAX: 224 221 703
info@ivysehrad.cz | www.ivysehrad.cz

Radovan Krátký Bubáci
aneb malý přírodopis duchů, přízraků a strašidel
V lehce rozpustilém duchu – a s pomocí ilustrací Miroslava Váší – nám autor představuje strašidla, přízraky a další roztodivná stvoření. Snaží se nám namluvit, že jsou produktem lidské fantazie, ale kdo ví, že? Kromě těch známějších najdeme v encyklopedii i např. Nemodlenku, Škrabinožku a Rýbr-coula. **Váz., 368 s., 398 Kč**

Helena Soukupová Svatá Anežka Česká Život a legenda
Příběh přemyslovské princezny, světice a patronky českého národa, vyznavačky františkánské chudoby se propojuje s pohnutou historií Anežčina kláštera Na Františku. Kniha přináší souhrnný pohled na Anežčin život a její dílo, stejně jako na její „druhý život“ v legendách a historické paměti. Unikátní obrazový doprovod. **Váz., 480 s., 498 Kč**

VYŠEHRAD - EXPEDICE, Štěrboboholská 44, 102 00 Praha 10, tel./fax: 271 961 380
distribuce@ivysehrad.cz PŘI NÁKUPU NA www.ivysehrad.cz - SLEVA 15 %

Nejdospělejší rodinný vůz

Nová generace i20 již od 239 990 Kč

HYUNDAI NEW THINKING.
NEW POSSIBILITIES.

AutoPalace
Butovice

Bucharova 16, 155 00 Praha 5, tel.: 251 025 251, 251 025 120-4
po – pá 8:00–19:00, so 9:00–15:00, www.butovice.hyundai.cz

Porovnejte nový Hyundai s jinými vozy na www.porovnejhyundai.cz.

Hyundai Infocentrum 800 800 900. Hyundai i20 – kombinovaná spotřeba: 3,8–6,7 l/100 km, emise CO₂: 99–155 g/km. Fotografie je pouze ilustrativní.

Nabídka platí u participujících autorizovaných prodejců Hyundai.

Za památkami středních Čech Koupaliště ve Mšeně – památka jež láká k letnímu osvěžení

Městské lázně ve Mšeně, jedinečně dochované skvost meziválečné architektury, patří bezesporu k perlam Kokořinska.

Lázně byly postaveny v pískovcovém údolí severozápadní části Mšena, u rybníka Blížka nedaleko centra města. Stavba areálu byla zahájena v roce 1931 podle plánů místního stavitele Josefa Oborského, který se zřejmě podstatnou měrou inspiroval řešením plovárny v Klánovicích. První sezóna byla slavnostně zahájena v neděli 19. června 1932.

Hlavní lázeňská budova byla pojata jako do šířky koncipovaná lehká jednopodlažní stavba s podstatným podílem dřevěných prvků ovlivněných stylem art-deco. Komplex se skládá z přízemní dřevěné budovy

Pohled v průběhu obnovy.

lázní s restaurací a kabinami, bazénu a brouzdaliště. K hlavnímu prosklenému objektu přiléhá v jeho středové části rovněž prosklená apsida, která původně sloužila také jako pódium pro hudební vystoupení. Venkovní bazén se na severní straně pyšný vstupním schodištěm se dvěma stupňovitými cihlovými fontánami čtvercového půdorysu s kulatými osvětlovacími tělesy. V západní části areálu lázní je umístěno dětské brouzdaliště, původní písečné pláže jsou dnes zatrávněny.

Koupaliště ve Mšeně je ukázkou lázeňského komplexu z počátku 30. let 20. století, který nebyl poznamenán výraznějšími mladšími zásahy, a tak se do dnešních dnů

Komplex městských lázní s otevřeným koupalištěm postaven podle projektu zatím neznámého architekta.

zachoval v téměř původní podobě včetně řady prvků vnitřního zařízení. Roku 1987 byly lázně prohlášeny kulturní památkou.

Celkovou obnovou procházel areál v letech 2008–2009, a to za odborného dozoru středočeského územního pracoviště NPÚ a s podporou Programu Regenerace MPZ. Práce zahrnovaly mimo jiné i celkovou opravu oken a dveří západního křídla, kde bylo v důsledku napadení dřevomorkou nutno nahradit celou nosnou konstrukci jižní stěny a následně na ni osadit bedněný plášť s použitím větší části původních prvků. Stahovací okna byla vyrobena nově jako kopie původních – jejich členění bylo provedeno příčlemi z masivu, do kterých bylo osazeno zasklení, zatímco na původních oknech bylo použito nedělené sklo překryté z čelní strany mřížkou z překližky. Rovněž byl obnoven původní mechanismus oken se zavěšením na ocelových lankách s olověnými závažími. Současně byla realizována např. obnova nosných prvků hrázdného středního křídla, které byly ve spodní části až do výše parapetů oken nastaveny protězami. V rámci prováděné celkové obnovy byla do původního stavu také doplněna a nastavena hrázdná konstrukce.

Po úspěšné a velmi zdařilé obnově slou-

ží v současnosti areál jako letní koupaliště s restaurací.

Na městském úřadě ve Mšeně a v centru tamtéž je možné zakoupit publikaci o historii Městských lázní ve Mšeně.

Informace o památkové obnově komplexu naleznete v *Ročence územního odborného pracoviště NPÚ středních Čech v Praze za rok 2008*, která je na pracovišti pro zájemce k dispozici zdarma.

Dita Roubíčková

Soutěž Listů Prahy 1 o knihu z nakladatelství Host

DOBŘÝ PROTI SEVERÁKU /

KAŽDÁ SEDMÁ VLNA

Správné odpovědi na soutěžní otázky z dubnového čísla:

- 1) Autor knihy pochází z **Vídně**.
- 2) Daniel Glattauer se proslavil románem **Dobry proti severaku**.
- 3) Knihy do češtiny přeložila **Iva Kratochvílová**.

Správně odpověděli a knihu získávají:

Jitka Zachová, Jana Hohnova, Jitka Rezníčková

Muzejní noci 2015

V letošním roce se uskuteční již **XI. ročník Festivalu muzejních nocí**, který bude probíhat od **15. května do 13. června**. Celorepublikový festival zastřešuje jednotlivé akce muzeí a galerií, které nabízejí nočním návštěvníkům kromě prohlídek svých stálých expozic a výstav také řadu doprovodných kulturních programů. Na letošním ročníku se podílí 392 institucí ze 155 měst. Muzejních nocí se již neúčastní pouze muzea a galerie, ale také města, knihovny, památkové objekty, divadla a další subjekty; na jejich programech se často podílejí žáci a studenti základních, středních či uměleckých škol; v jejich rámci vystupují divadelní a hudební soubory, řemeslníci a výtvarníci. Nabídka programů pro malé i velké ná-

vštěvníky je velmi pestrá. Každá instituce či město pojímá svoji Muzejní noc po svém. Mnohá muzea a galerie, která se účastní festivalu pravidelně, mají již pro tuto akci vytvořeno specifické téma, jiná přizpůsobují doprovodné aktivity svým současným výstavám či nově otevřeným expozicím nebo regionálním výročím a důležitým událostem. Až na výjimky je vstup zdarma nebo dobrovolné vstupné.

Letošní slavnostní Národní zahájení Festivalu muzejních nocí proběhne v pátek 15. května 2015 v Liberci. XII. ročník muzejních nocí uzavře 13. června 2015 Pražská muzejní noc.

Více naleznete na: www.muzejninoc.cz

Zajděte si pro radost – udělejte dobrý skutek

Určitě víte, co jsou to chráněné dílny. Pracují v nich hendikepovaní lidé, kterým tato práce v pro ně speciálně přizpůsobených podmínkách pomáhá k vyšší sebedůvěře, víře ve vlastní schopnosti, k ocenění druhými, ale i k vlastnímu výdělku. Jedna taková textilní dílnička – a zároveň i obchod s ní spojený, je i v centru Prahy, v Žitné ulici a nese název **Dvojí svět**. Patří pod neziskovou organizaci BONA, o.p.s., která provozuje také sklářskou (vitrážovou) dílnu v Praze Bohnicích. V přívětivém obchůdku se prodávají výrobky duševně nemocných. Vůbec však nepoznáte, že ti, kdo je vytvořili, trpí například schizofrenií. Zaškolení v kurzu šití dokážou vyrobit krásné a užitečné textilní výrobky – kapsáře, zástěry, tašky a taštičky, roztomilá proužkovaná a kytičkovaná zvířátka. Ale nejen to – koupíte tu i zajímavou a netuctovou módu, kterou vytvořily ruce těch zkušnějších, anebo si v dílně můžete nechat „krejčovsky“ upravit či ušít to, co sami potřebujete – a za velmi přijatelné ceny. V nabídce Dvojího světa je však i produkce sklářské dílny, kde se vitrá-

žovou technikou vyrábějí zajímavé dekorace. Sklářská dílna nabízí i víkendové kurzy vitráží pro veřejnost.

V obchůdku Dvojí svět najdete další nabídku ze spřátelených dílen jiných organizací – například vkusnou – a cenově velmi dostupnou keramiku vyráběnou v Beřkovické psychiatrické léčebně – hrnků, džbánek, korbele nebo pěkné obaly na květináče. Obchůdek Dvojí svět má i zázemí pro pořádání malých výstav výtvarných počínů duševně nemocných, které jsou také ke koupi.

Veškeré finance, které zde získají pořadáním těchto kurzů, šitím na zakázku či prodejem vystavených výrobků, pomohou dalším klientům chráněných dílen. BONA, o.p.s. těmito prostředky financuje svoji činnost, která pomáhá těm, kdo ji potřebují. Obnovuje u nich pracovní návyky, vrací jim důstojnost, pomáhá zařadit se opět do běžného života. Vyberte si u nich něco hezkého a pomůžete také.

Dvojí svět, Žitná 23, Praha 2
www.dvojisvet.cz

Výstava Václavské náměstí výkladní skříň metropole

V horní části Václavského náměstí můžete od 6. května do 9. června navštívit výstavu, která připomene zlaté období tohoto náměstí ve 20. až 70. letech minulého století, kdy bývalo skutečným centrem města s pestrou nabídkou kulturního a společenského využití, prestižní adresou k bydlení a zaměstnání, velkoměstský bulvár s tramvajemi. Nacházely se zde nejlepší obchody, kavárny a biografy. Dlouho do noci zářilo stovkami neonů, bylo výkladní skříň metropole, hlavním dopravním uzlem, jevištěm a hledištěm dějinných událostí celostátního významu. Jeho postupný úpadek nastal v poslední třetině dvacátého století v souvislosti s likvidací povrchové veřejné dopravy a odtržením severojižní magistrálou od Národního muzea a Vinohradské třídy. A po poslední úpravě v roce 1982 se stalo slepou komunikací s podivnými plochami dlažby, trávníků a křovin ve svém středu.

Vernisáž 6. května v 17.00 v horní části Václavského náměstí, naproti paláci Fénix (Blaník) bude zakončena prohlídkou výstavy a Václavského náměstí.

INZERUJTE V LISTECH PRAHY 1 KONTAKT

Listy Prahy 1, Mickiewiczova 17, 160 00 Praha 6
tel.: 257 533 280-1, 603 429 198 • fax: 257 533 281
listyprahy1@jalna.cz • www.listyprahy1.cz

- vychází: **11x ročně**, 1. den v měsíci (kromě letního dvojčísla)
- náklad: 20 000 kusů
- distribuce: **poštou do schránek v Praze 1, distribuční místa a zveřejnění na internetu**
- formát: A3, papír: 53 g
- barevnost: barevné a černozelené strany
- uzávěrky pro inzerci: 20. den v měsíci

CENY INZERÁTŮ

- cena za 1 cm² – **61 Kč včetně DPH** (49,90 Kč bez DPH)
- za umístění na straně 2 nebo 4 – **sleva 20 %** (černozelená barevnost)
- za umístění na straně 1 – **příplatek 100 %**
- opakování inzerátu za druhé otištění inzerátu – **sleva 5 %** za třetí a další otištění inzerátu – **sleva 10 %**
- Základní grafické úpravy vašeho inzerátu jsou zdarma!

PR ČLÁNKY

základní cena (článek o rozsahu cca 1000 znaků vč. mezer s 1 fotografií)
2 420 Kč včetně DPH (2 000 Kč bez DPH)

ŘÁDKOVÁ INZERCE

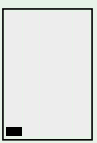
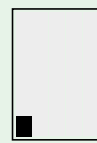
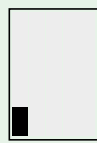
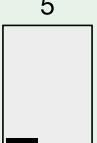
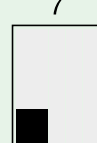
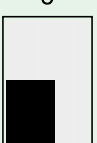
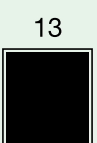
cena za **1 tiskový řádek** (cca 38 znaků včetně mezer)
61 Kč včetně DPH (49,90 bez DPH)

DISTRIBUČNÍ MÍSTA

Literární kavárna Knihkupectví Academia na Václavském náměstí •
Dům Portus – Život 90, K. Světlé 18, • Kafiina sv. U Omara, Tržiště 11 •
pobočky Městské knihovny Praha 1 ve Školské, na Pohořelci •
Ústřední knihovna na Mariánském náměstí • v redakci Listů Prahy 1

VÝBĚR VZOROVÝCH FORMÁTŮ (Možné jsou i jiné rozměry dle vašeho přání.)

ceny včetně DPH (v závorce bez DPH)

1 5,3 × 3 cm 961 Kč (794 Kč)	2 5,3 × 5 cm 1 601 Kč (1 323 Kč)	3 5,3 × 7 cm 2 241 Kč (1 852 Kč)	4 5,3 × 10 cm 3 201 Kč (2 645 Kč)
5 11,1 × 5 cm 3 352 Kč (2 770 Kč)	6 11,1 × 10 cm 6 703 Kč (5 539 Kč)	7 11,1 × 15 cm 10 054 Kč (8 309 Kč)	8 16,9 × 10 cm 10 205 Kč (8 434 Kč)
9 16,9 × 22 cm 22 450 Kč (18 553 Kč)	10 22,7 × 16 cm 21 930 Kč (18 124 Kč)	11 28,5 × 21,2 cm 36 482 Kč (30 150 Kč)	12 (podval) 28,5 × 3 cm 5 164 Kč (4 267 Kč)
13 28,5 × 43 cm 59 187 Kč (48 915 Kč)	14 (tzv. ucho) 5,3 × 7 cm 4 033 Kč (3 333 Kč)	ROZMĚRY INZERÁTŮ šířka: 1 sloupec 5,3 cm 2 sloupce 11,1 cm 3 sloupce 16,9 cm Výška může libovolná podle vašich požadavků.	

KNIŽNÍ OKÉNKO

Nejzábavnější severská krimikomédie má pokračování!

CATHARINA INGELMAN-SUNDBERG: PŮJCITI STŘÍBRO, LOUPITI ZLATO

Energická důchodkyně Märtha, známá už z knihy Brambory na vloupačku, je s přáteli v Las Vegas. S kolečkovými křesly a falešnými zuby vyloupí casino, aby v pravém duchu Robina Hooda obstarali peníze pro chudé. Po loupeži se Liga důchodců, již je v patách policie, vrací do Švédska, ale zabýdlí se rovnou vedle nebezpečného motorkářského gangu. Märtha se ale nenechá jen tak zastrašit a klidně jeho členy pozve na oplatky a moruškový likér, zatímco v duchu piluje strategii pro nadcházející lup. Možná by se jim motorkáři pro jejich nové zločiny mohli hodit? Ale co když naopak důchodce hodlají napálit. Märtha, Lumen, Motyka, Anna-Greta a Stina čelí velkým výzvám, ale boj za to, aby se všichni lidé měli trochu lépe, jen tak nevzdají. *Volné pokračování legendární knihy Brambory na vloupačku.*

www.argo.cz

Originální pohybové divadlo VESELÉ SKOKY

6. 5. ST 19.30 Chabrus line

Chabrus Line

Parafráze na motivy známého muzikálu, který si v Čechách ještě nikdo netroufl uvest. Veselé skoky se rozhodly nazkoušet novou taneční grotesku, ve které – po svém – vzdávají hold největším světovým muzikálům. Opravdovost velkých amerických citů, světovost české třetí ligy a ironizující humor Veselých skoků. Muzikály všech zemí, těšte se! Veselé skoky popáté.

Obsazení: P. Duspivová, B. Janatková, K. Kudrnáčová, N. Pádívá, V. Dvořák, R. Madeja, O. Nosálek, J. Zadražil

DIVADLO V CELETNÉ. Celetná 17, Praha 1, předprodej: 222 326 843, www.ticket-art.cz, www.veseleskoky.cz

Ze skleněného skladiště k MeetFactory

Malá industriální topografie Prahy

Na smíchovském předměstí stávala kdysi největší pražská sklárna. Majitel Josef Inwald kromě ní vlastnil další podniky v Poděbradech, Velkém Březně, Dubí u Teplic, Polné, Floridsdorfu a dokonce ve Vídni. V pražském podniku, založeném r. 1878 na Smíchově, vyráběl nejjemnější křišťálové broušené a lité sklo. Také kryty osvětlovacích těles, například pro lustry Františka Křížíka. V roce 1914 si firma zaregistrovala značku nerozbitného skla Durit. Hospodářská krize 30. let ale způsobila, že se výroba přesunula do Dubí u Teplic a objekty sklárny koupila pilsenská firma Škoda. Krátce se zde vyráběly dieslové motory, pak ale většina budov padla za obět rozšiřování Strakonické silnice, výpadovky na jih Prahy. Zůstala budova jediná, postavená ve 20. letech. V éře socialismu se dostala do majetku dráhy a byly v ní kanceláře a dílny.

Nový život jí vdechl projekt MeetFactory, obecně prospěšné společnosti založené v roce 2001 výtvarníkem Davidem Černým. Původně byl projekt svázán s budovou v pražských Holešovicích, pak byl přenesen na Smíchov. Rozlehlá budova byla opravena jen v nejnútnejším, zůstala

zachován její strohý industriální charakter. Od roku 2005 je zázemím pro kulturní projekty nejrůznějšího druhu, prostorem, kde z nonkonformního uměleckého podhoubí vyrůstají zajímavé plody. Od roku 2007 je část budovy využívána i rezidenčně, MeetFactory nabízí totiž i dlouhodobé ubytování pro zahraniční umělce, kteří mají k dispozici 15 zdejších ateliérů. Výtvarníci, kurátoři, hudebníci a divadelníci, ale i spisovatelé zde tvoří a představují se spolu s českými umělci v programech jako Otevřené ateliéry, Muzejní noc, Veřejný dům, ale i v řadě jednotlivých výstav a dalších projektů ve třech výstavních prostorách. Divadelní představení, která v MeetFactory vznikají, získávají vynikající recenze. Funguje tu i letní kino, konají se koncerty nejrůznějších – nikoli mainstreamových žánrů. V červnu tu například propukne festival elektronické hudby Eleke. Tento netypický smíchovský kulturní prostor – jakási továrna na současné umění, se stal mezi těmi, kdo je vyhledávají, už pojmem. O jeho původním určení svědčí už jen název ulice Ke sklárně. Vědí o něm, i o tom současném, i další kolemjdoucí?

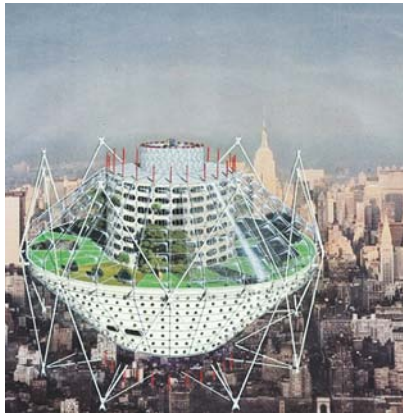
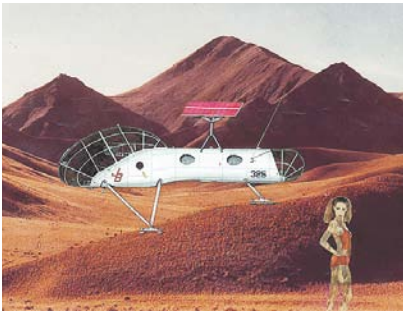
Martina Fialková

Architektura v kresbách Jana Kaplického

Milovníci architektury navštěvují Veletržní palác, aby si prohlédli jeho nadčasovou funkcionalistickou čistotu. Aktuálně mají další důvod navíc: výstavu jedinečných architektonických výkresů Jana Kaplického.

Světově proslulý český architekt je známý nejen díky svým (často kontroverzním) stavbám „z budoucnosti“, ale také pečlivostí, se kterou do detailu vykresloval své vize. Jeho architektonické výkresy z doby, kdy architekti ještě ve velkém nepoužívali dokonalé počítačové programy, si svojí precizností v ničem nezaadí s moderními vizualizacemi. Zároveň ale nepostrádají hodnotu uměleckého výkresu s osobitým stylem. Kresba byla Kaplického vášní a jeho návrhy jsou skutečnými obrazy, které z dálky vypa-
dají jako fotografie, ale zblízka v nich rozpoznáme jeho styl a tah pera.

Výstava se do Veletržního paláce přesunula z londýnské AA Gallery. Představí

celkem dvacet velkoformátových kreseb, doplněných navíc o Kaplického architektonické modely, další typickou součástí jeho tvorby i jakési osobní značky. Výstava myslí i na děti, pro které tu 6. a 7. května bude připravena výtvarná herna, kde mohou tvořit malá umělecká díla, inspirovaná právě Kaplického tvorbou. Pokud byste si chtěli k výstavě vyslechnout odborný komentář, přijďte 14. května v 16. 30 a zúčastněte se prohlídky s odborným komentářem architekta Jakuba Ciglera.

Jinak můžete přijít denně kromě pondělí a nezapomeňte na novinku tohoto roku: děti a studenti do 26 let mají vstup do všech budov Národní galerie – tedy i Veletržního paláce – zdarma.

KH (foto zdroj Národní galerie)

Poctivá splátka velkého dluhu

Na knihkupeckých pultech se v roce 2014 objevily dvě knihy veršů pro děti. Kniha u nás vychází spousta, že převládá spíše podprůměr a nevкус, je pouze jedním z charakteristických znamení doby. Ale knihy, o kterých jsem se zmínil, jsou v mnoha ohledech naprosto výjimečné. Jejich tituly jsou *Když jsme byli velmi mladí* a *Teď je nám šest*.

Autorem je anglický spisovatel A. A. Milne, tvůrce jednoho z nejoblíbenějších literárních hrdinů – Medvídky Pú. První knihu veršů *Když jsme byli velmi mladí* vydal Milne ještě před Púem v roce 1924. Medvídek i Milnův syn Kryštůfek Robin, pro kterého byla napsaná, se v ní ale už objevují. Za dva roky pak přichází *Medvídek Pú* a v roce 1927 *Teď je nám šest*. Milnovy verše patří bezesporu k tomu nejlepšímu, co kdy bylo pro děti a koneckonců i pro dospělé napsáno. Jsou prodchnuty půvorskou poetikou, vyrůstají ze stejné živné půdy, svítí z nich duch staré dobré Anglie. Po celém světě vycházejí nepřetržitě v opakovaných vydáních, v Anglii i dvakrát do roka. K jejich oblíbě přispívají i nádherné ilustrace přítele Milnovy rodiny E. H. Sheparda.

Překládat poezii může dozajista jen básník. Překládat poezii pro děti může jen básník s velkým srdcem. A překládat Milnovu poezii pro děti – její obsah a formu, verš a rým, hravost a nespoutanou imaginaci, něžný humor, laskavý vtip, všechny ty slovní hříčky a vynálezy, smysluplné nesmysly – to je úkol pro básníka čaroděje. Ujal se ho Vladimír Matějček, renomovaný divadelní a filmový herec. A ujal se ho s velkou noblesou, s neméně pokorou a velkou jazykovou kulturou. Jeho překlad je hluboce vnořený, propracovaný a zároveň vzdušný, hravý a nápaditý, napojený na Milnovu inspiraci i na naši současnost.

Petr Havel

TIP NA KNIŽKU

Jistab STK HOROMĚŘICE tel./fax: 220 970 080 tel./fax: 220 971 504 Po-Pá 6.15 – 18.00 So 8.00 – 12.00 BEZ OBJEDNÁNÍ www.jistab.cz		NOVĚ OTEVŘENO STK EMISE Horoměřice, PRAHA-ZÁPAD, Suchbolská 682	AUTO KELLY AUTOSERVIS PNEUSERVIS A ČERPAČÍ STANICE MOTOCYKLY, OSOBNÍ A NÁKLADNÍ AUTA, AUTOBUSY, TRAKTORY IDV – dovozy, přestavby www.abhcar.cz
---	--	---	---

INSTITUT KRÁSY

11. - 24. KVĚTNA
10:00 - 18:00
1. PATRO

Nechte si poradit od profesionálů ZDARMA!

- škola líčení
- konzultace s vizážisty
- make-up na míru

QUADRIO
obchodní centrum

YVES ROCHER
FRANCE

Dermacol

www.quadrio.cz

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ...

16. května budou v době od 9.00 do 16.30 hodin opět otevřeny reprezentační prostory Pražského hradu. Navštěvníci budou mít možnost vidět Rothmayerův sál, Španělský sál, Rudolfovu galerii a salony Jižního křídla Nového paláce, mj. Trůnní sál, Brožíkův sál, či Habsburský salon. Další informace: info@hrad.cz. **► Jižní zahrady Pražského hradu/zahrada Na Valech, Rajská a Hartigovská** – vycházka. Přednášející: Ing. arch. Z. Lukeš. Sraz v 16.55 hod. před informačním střediskem na II. nádvoří. Vstupenky v informačním středisku od 16.00 v den konání.

...I V PODHRADÍ

Den s Máchou – bohatý program v okolí Petřinské rozhledny pro všechny zamilované, ale nejen pro ně, s koncertem Pražské konzervatoře, 1. 5. 14.00–17.00. **► Hrajeme si na Petříně** – pestrý program pro rodiče s dětmi od 4 do 8 let u Petřinské rozhledny, 31. 5. 13.00 – 17.00.

NA VÝSTAVU

200 let parního stroje v českých zemích. 1815 předvedl pražské veřejnosti slavný vynálezce a mechanik pražské polytechniky Josef Božek svůj parovůz. Výstava seznamuje s vývojem parních motorů a dokumentuje etapy vývoje na našem území. 8. 5. až 28. 2. 2016, Národní technické muzeum.

NA KONCERT

SOČR vás zve: Dvořákova síň Rudolfiny, 4. května v 19.30 hodin – Gustav Mahler: Symfonie č. 9 D dur; Ondřej Lenárd, dirigent. Více na socr.rozhlas.cz.

GALERIE HMP

Jean Delville / Poutník k absolutnu. Ve spolupráci s belgickými partnery z Musées Féliciens Rops v Namuru a Walonie-Bruxelles International se uskuteční historicky první výstava jedné z nejvýraznějších osobností belgického symbolismu. 15. 5. – 30. 8., Dům U Kamenného zvonu. Otevření: út-ne 10.00–20.00. **► Osvětimské album** – Výstava ve spolupráci s Židovským muzeem prezentuje 200 fotografií z unikátního dokumentu z roku 1944 zachycujícího likvidaci evropských židů. 19. 5. – 20. 9., Dům fotografie, otevření: út-ne 10.00–18.00, čt 10.00–20.00. Kurátorská prohlídka s M. Jelínkem: 28. 5. v 18.00.

NÁRODNÍ GALERIE

NG v Praze otevírá zcela zdarma svoje stálé expozice pro děti a mládež do 18 let a studenty do 26 let, vztahuje se jak na české, tak zahraniční návštěvníky, kteří Národní galerii v Praze navštíví v období od dubna do prosince 2015. **► Klášter sv. Anežky České – Sídlo Šbírký starého umění NG:** 6. 5. od 16.00 Francouzské a německé vlivy na český symbolismus, prohlídka s K. Brožovou; 17. 5. 14.00–16.30 Svět za zrcadlem, otevřený ateliér pro děti a rodiče, 15.00 Bytosti mezi nebem a zemí, prohlídka s M. Ježkovou; 17.00 Orbis pictus, diskuse s P. Vacíkem a M. Sybolovou, divadlo PONEC; 20. 5. 16.00 Tajemné dálky, prohlídka s O. M. Urbanem. **► Předtuchy** – čtení z próz a básní J. K. Šlejhara, J. Opolského a F. Kavána, J. Tylpt; 26. 5. 19.30 Současní básníci a symbolismus přelomu století, přednáška, čtení a diskuse – P. Borkovec, básníci z okruhu Fra a M. Sybolová, kavárna Fra, 23. 5. 15.00. **► Palác Kinských – Šbírka orientálního umění:** 17. 5. 11.00–17.00 Orientální náměty na textilu / otevřený výtvarný ateliér; 17. 5. 14.00–14.30 Umění Asie / komentovaná prohlídka. **► Botanická zahrada HMP v Troji:** 23. 5. 14.00–17.00 Pivoňka – královna čínských květin / výtvarná dílna. Přednáší: P. Polláková, lektor: K. Stodolová.

ZA ROHEM

Václav Cigler – Exteriér a interiéru zámku umožní představit dílo významného umělce, který v mnoha směrech překračuje hranice sklářské tvorby a je průkopníkem v uplatnění optického skla, které vtáhl do světa umění z technického a vědeckého prostředí. Zámek Troja, 5. 5. – 1. 11. **► Z nouze ctnost a móda** – Výstava umělecké litiny představí předměty, které spojily „svůj život“ s hlavním městem, ale pocházejí z českých sléváren: medaile, filigránsky jemné šperky, kalamáře a svícny podle empírové módy, žánrové figurky zvířat a mnohé další. Zámek Troja, 5. 5. – 1. 11. 2015. Lektorská prohlídka: 24. 5. v 16.00

NA VÝLET

Literární kavárna s Dr. Mgr. V. Kubovou u příležitosti otevření nově zrekonstruovaných prostor Městské knihovny: „**Ani kapku vody**“ – Jan Drda, novinář, scénárista, prozaik a pohádkář. 28. května od 16.30 hodin, Březnice.

NEBE NAD HLAVOU

Měsíc: úplněk 4. 5., nov 18. 5. *Slunce:* vstup do znamení Blíženců 21. 5. v 10 h. *Merkur:* první polovina měsíce večer nad z a sz (Býk). *Venuše:* večer vysoko nad z (Býk – Blíženci). *Jupiter:* první polovina noci (Rak). *Saturn:* po celou noc (Štír). *Konjunkce:* Měsíce se Saturnem 5. 5., s Venuší 21. 5., s Jupiterem 24. 5. Venuše s Poluxem (Blíženců) 30. 5., Merkur (dolní) se Sluncem 30. 5. Informace: *Sledování Slunce dalekohledem* před vchodem do NTM 8. 5. od 9 do 13 h. *Astronomický den* na Jizerce 16. 5. *Dny otevřených dveří v ÁU ÁV ČR* v Ondřejově 22. – 24. 5.

wi, OS